ANUL II Nr. 312 6 PAGINI 3 LEI Miercuri 15 Iulie 1942

Basarabia

Ziarul nouei vieti românesti

Redacția și Administrația centrală și tipografia: Palatul Soc. Naționale de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană", București I, str. Sărindar, 5-7-9
Telefoane: 5.20.50—5.81.35—5.81.36.

Abonamente
Un an 750 lei
6 luni 400 lei
Pentru instituții 2000 lei

Redacția din Chișinău
Str. Mihail Eminescu, 19
Tel. 302

M. S. Regele Mihai I și d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului pe frontul împotriva bolșevismului

INSPECȚIILE MAREȘALULUI

Un comunicat al Președenției Consiliului de miniștri ne informează asupra rezultatelor inspecțiilor și vizitelor făcute de Mareșalul nostru, dela 1 la 14 Iunie, în regiunea Donețului, Crimeia și Transnistria, la comandamente, unități operative, trupe și formațiuni de serviciu, organe administrative și diferite întreprinderi de stat și particulare. In cadrul acestor inspecții și vizite comunicatul precizează că d. Mareșal Antonescu a constatat că atât unitățile militare cât și cele civile funcționează în condițiuni excelente. Unitățile militare din Transnistria s'au distins printr'o prezentare impecabilă *„perfect instruite și foarte bine gospodărite"*. In bazinul Donețului, corpul de armată, comandat de d. general Corneliu Dragalina, cu diviziile de infanterie și artileria corpului de armată *„s'au distins în luptele din bazinul Donețului, alături de unitățile germane, prin vitejia, puterea de rezistență și disciplina lor, obținând succese strălucite"*. In Crimeia, corpul de armată comandat de d. general Florea Mitrănescu și diviziile de infanterie și cavalerie și detașamentul rapid dimpreună cu unitățile germane, *„s'au acoperit de glorie în luptele dela Kerci, care au dus la zdrobirea a 3 armate sovietice, capturarea unui mare număr de prizonieri și a unei imense cantități de material de război"*. La Marea de Azov, corpul de cavalerie comandat de d. general Racoviță Mihail *„s'a prezentat în condițiuni excepțional de bune ,după o iarnă aspră, în care timp a executat neîntrerupt variate operațiuni dealungul coastelor maritime"*. La autoritățile civile, prefecturi, preturi, primării, spitale, posturi de jandarmi, etc., Mareșalul nostru a constatat, deasemeni, ordine și muncă neîntreruptă.

Aducând la cunoștința noastră, a tuturora, aceste satisfăcătoare rezultate și constatări, Conducătorul statului ne arată efortul cu adevărat remarcabil, caracterizat prin puterea de sacrificiu și de muncă a tuturor acelor organe militare sau civile care au diverse misiuni dincolo de Nistru. Acolo, în Transnistria, în Crimeia, la Marea de Azov și în bazinul Donețului, soldații și autoritățile civile românești împlinesc o mare operă națională care constitue nu numai o pagină de glorie pentru neamul nostru dar, în acelaș timp, evidențiază și aportul important pe care-l avem pentru apărarea Europei și reorganizarea spațiilor eliberate de bolșevici. Dacă, din punct de vedere militar, rolul nostru este bine definit, nu este mai puțin adevărat că și din punctul de vedere al administrației civile avem de realizat o mare operă de cultură și civilizație, în primul rând în Transnistria unde populația românească a acestei provincii a avut mult de suferit depe urma sălbaticei administrații și ocupații sovietice. Or, din constatările Mareșalului Conducător reiese că pretutindeni, în această provincie, autoritățile noastre civile lucrează intens și cu pricepere nu numai pentru îmbunătățirea situației locale dar și pentru reorganizarea acestei provincii jefuită și devastată de bolșevici.

Constatările făcute de Mareșalul Conducător sunt de natură să întărească și mai mult credința în noi că știm să ne sacrificăm și să muncim atunci când trebue să împlinim o operă care privește, în primul rând, gloria Patriei. Neamul românesc, prin prezența lui în îndepărtatele stepe ale Rusiei, își împlinește misiunea europeană, de cultură, civilizație și apărare pe care destinul i-a hărăzit-o.

SPECTACOLUL TRUPEI DE REVISTĂ A ORGANIZAȚIEI „KRAFT DURCH FREUDE" DIN FRONTUL GERMAN AL MUNCII, IN SALA INTREPRINDERILOR „ROGIFER"

Ca semn de atenție și prietenie arătată țării noastre, d. dr. Ley, conducătorul organzării partidului național-socialist și șeful frontului german al muncii, a dat dispoziție ca trupa de reviste a organizației *Kraft durch Freude* din frontul german, să dea mai multe reprezentații în România în colaborare cu organizația „Muncă și Lumină" de pe lângă ministerul muncii și cu organizația muncitorilor germani din România, cimentându-se cu ocazia acestor reprezentații și mai mult legătura sufletească dintre muncitorimea română și cea germană.

„Reichsteaterzug-ul, destinată să realizeze acest spectacol, este format din artiști germani profesioniști ai organizației „Kraft durch Freude" și este în trecere spre frontul de Răsărit.

Spectacolele acestei trupe pentru muncitorimea româno-germană din România, constitue simbolul sugestiv al grijei și simpatiei, pe cari d. ministru dr. Ley și d. ministru dr. C. Dănulescu le au pentru muncitorii din cele două țări ca și o dovadă de încredere și prețuire reciprocă a colaborării româno-germane.

Prima reprezentație în Capitală a acestei echipe în colaborare cu organizația „Muncă și Lumină", a avut loc Vineri la ora 17 în sala de țevi și oțelărie a întreprinderilor „Rogifer" (fostă Malaxa), sub patronajul d-lui baron von Killinger, ministrul plenipotențiar al Reichului în România și d-lui dr. C. Dănulescu, ministru subsecretar de stat la departamentul muncii. Festivitatea a fost onorată cu prezența d-lui prof. Mihai A. Antonescu, vice-președintele Consiliului de miniștri, a d-lui Renatto Bova Scopa, minstrul Italiei la București și a d-lui dr. Branca Benzon, ministrul Croației în Capitală.

Deasemenea au mai participat: d. Baron von Stetten, șeful organizației „Reichsarbeitsdienst" din România, d. general N. Pălăngeanu, prefectul poliției Capitalei, d. dr. Sergiu Băcescu, secretar general al muncii, d. Rőde, aghiotantul d-lui Baron von Killinger, d. Antonio Giuliani dela legația italiană, trimisul lui „Dopolavoro" în România, d. consilier Tr. Langer, d. prof. G. Leon, președ. cons. de ad-ție al întreprinderilor „Rogifer", d-nii inginer P. Carp și inginer Popovici, directori generali, d. dr. Kin și Lupan, directori, d. Al. Seceleanu și Olesch, din într. „Rogifer", d. Romulus Stănculescu, directorul organizației „Muncă și Lumină", etc. etc. și peste o mie de lucrători ai uzinelor „Rogifer".

Programul a început prin conferința d-lui Romulus Stănculescu directorul oficiului „Muncă și Lumină", care a arătat că direcția „Muncă și Lumină" vrea să arate muncitorului cum trebue să folosească timpul său de odihnă, dându-i nu numai sfaturi ci și mijloace pentru a-i îmbunătăți ființa lui morală, pentru a-l face mai luminat, mai bun om și mai bun român.

In continuare, d. Romulus Stănculescu mulțumește cu recunoștință d-lui dr. Ley pentru interesul ce poartă muncitorimii române.

D-sa încheе cu următoarele cuvinte:

„Artiștii germani vor da pe front reprezentații atât pentru soldații germani cât și pentru cei români. Să-i însoțim pe acești colaboratori ai victoriei comune cu caldele noastre urări, rugându-i să ducă soldaților germani și români admirația și iubirea noastră și să-i asigure că frăția lor de arme și tăria lor eroică sunt pentru noi cei dinapoia frontului un îndemn sacru la unire și la muncă".

A urmat apoi un bogat și bine susținut program artistic executat de trupa de reviste a organizației *Kraft durch Freude* din frontul german al muncii.

In sfârșit s'a servit celor prezenți o gustare.

ROMÂNIA ȘI LATINITATEA

Cu ocazia ședinței de închidere a sesiunei Academiei Italiei, cu prilejul căreea s'au decernat și premiile regale, d. prof. universitar Alfredo Schiaffini, membru marcant al acestei Academii, a rostit o foarte interesantă conferință ocupându-se de „Latinitatea și italienitatea în Peninsula Balcanică". Conferențiarul a arătat legăturile Romei veșnice atât cu Dalmația cât și cu Peninsula Balcanică, rezervând un larg cadru problemei latinității pe toată întinderea teritorului locuit de Români, ca singurii urmași ai vechilor Daco-Romani a căror limbă a fost limba latină.

D. prof. universitar Schiaffini susținând cu bogate exemplificări că România a fost o continuare permanentă a vieții sociale rurale romane, ca o țară eminamente agricolă, a afirmat că elementul românesc a fost capabil să reziste de-a lungul atâtor veacuri, tuturor năvălirilor barbare, numai mulțumită calităților de spiritualitate romană, moștenită dela Daco-Romani.

Și conferențiarul și-a bazat aceste afirmațiuni pe însuși organizația Statului, organizație pe care Românii au păstrat-o secole după secole; de unde ne-au rămas în limbă cuvinte numai cu rădăcini latine. Astfel cuvintele „dominus" și „imperator", au trecut în limba noastră cu noțiunea de „atot-puternic" și „suveran"; după cum latinescul „judices" se transformă în cuvântul românesc „Juzi". Și să nu se uite faptul că juzii au fost cei dintâi conducători de stătulețe românești, deci este vorba de primele începuturi de organizație statuară românească. Ori acest fapt nu scapă conferențiarului ocazia de a-l compara cu aceleași începuturi de organizație la popoarele învecinate cu noi și dă ca exemplu cea dintâi organizație statuară maghiară, unde cuvântul slav „Krajli" se transformă în ungurește în cuvântul corespunzător „Kiraly".

Cu alte cuvinte, conferențiarul a ținut să precizeze odată mai mult că România a continuat a avea neîntrerupt o organizație de stat română, pentru că a rămas singura descendentă directă a vechiului stat roman; pe câtă vreme restul popoarelor din Peninsula Balcanică, precum și cele învecinate lor, au cu totul o altă obârșie și care nu poate fi decât de dată mult mai recentă vechilor organizații statuare romane. Este un fapt care de altfel se suprapune perfect aceleași probleme românești, atunci când este vorba de vechimea de limbă, după cum am arătat în alte două comunicări recente.

Concluzia d-lui prof. univ. Schiaffini susține de altfel însăși problema neamului românesc, așa cum noi am afișat-o ori de câte ori ni s'a oferit ocazia, pentru a pune la punct unele afirmațiuni cari nu aveau niciun fel de temeiu istoric. Și noi am afirmat în toate timpurile, că rezistența poporului român în fața numeroaselor năvăliri barbare se datora acelui înalt spirit de sacrificiu al strămoșilor Daco-Romani, după cum și noi am recunoscut Italia drept sora noastră mai mare.

Documentările marcantului membru al Academiei Italiei — făcute de această dată în chiar prezența M. S. Regelui-Împărat Victor Emanuel al III-lea nu fac decât să confirme adevărul istoriei noastre așa cum îl cunoaștem cu toții și faptul nu poate decât să ne mândrească.

Latinitatea noastră n'a fost niciun moment împrumutată, ci ne-am născut în ea, am crescut tot în ea și nu vom dispare decât atunci când nu se va mai vorbi despre această latinitate.

Confirmarea marelui nostru adevăr istoric de către d. prof. universitar Alfredo Schiaffini, membru al Academiei Italiei moderne, apare drept cel mai important eveniment de temeinică istorie românească și credem că acest fapt nu va scăpa lumii întregi

Al. Negură

Românitatea Basarabiei se poate vedea vizitând expoziția afirmării naționale din Chișinău

D. prof. Mihai A. Antonescu, vice-președintele Consiliului de miniștri, asistat de E. S. d. Baron Manfred von Killinger, ministrul Marelui Reich german în România, în vizită la întreprinderile „Rogifer"

MAREȘALUL IN MIJLOCUL COPIILOR

Colonia de copii din comuna Colentina, de care se îngrijește Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale, a fost primită de d. Mareșal Antonescu, Duminică, la vila d-sale de la Predeal.

D-na și d. Mareșal Antonescu s'au interesat de familiile copiilor și s'au întreținut cu micii vizitatori, care au venit la Predeal să aducă omagiul lor Conducătorului Statului și doamnei Maria Mareșal Antonescu, care se îngrijesc de vacanțele lor.

CONTRIBUȚIA BASARABIEI LA LIMBA LITERARĂ DE MÂINE

Impotriva neologismelor și a stricării limbii prin cuvinte stâlcite de influență străină sau de fantezia unor scriitori lipsiți de simțul limbii naționale, s'a scris în nenumărate rânduri.

O limbă literară care s'a deslipit de tradiție și de limba vorbită de masa poporului, abstractizându-se și înstreinându-se, pierde din vigoare, ajunge un instrument de care nu se pot sluji decât puțini.

Faptul acesta poate fi una din explicațiile greutății cu care literatura pătrunde în masa poporului. Leacul tămăduitor al acestei boale de care suferă o bună parte din scriitorii noștri, mai vechi și contemporani, a fost pe deoparte citirea cronicilor cu limba lor bătrână și plină de sevă, pe de altă parte, o îndelungă convețuire cu țăranii, cronici vii, păstrătoare ale graiului curat românesc.

Poporanismul, cu calitățile și defectele lui, așa a luat naștere și trebue recunoscut, că limba literară n'a avut decât de câștigat din acest curent literar.

Pentru vremurile noastre în care mașina își spune cuvântul hotăritor în atâtea domenii de viață, se pare că literatura va rămâne un lux râvnit de puțini și că drumul ei în viitor nu mai interesează.

Aș spune că este o greșală să gândim astfel, dar greșala aceasta nu poate pune piedică mersului literaturii naționale. Ca o hârtie sugătoare care a atins numai cu un colț un lichid colorat, literatura suge, prin sufletul sensibil al scriitorilor, viața neamului, o tălmăcește și o arată lumii înflorită ca într'o grădină fermecată.

Din Războiul Sfânt în care neamul românesc a dăruit neprecupețit floarea sufletului său și a croit cu braț de vitejie legendară drumul viitorului său, literatura românească de mâine va ieși îmbogățită cu atâtea fapte în jurul cărora inspirația să țese mreaja frumosului. Dar nu numai atât. Războiul Sfânt ne-a desrobit Basarabia, nordul Bucovinei și a adus în matca neamului pe bunii români transnistrieni, în care sângele românesc curat a stat închis în găoacea sufletului ca o comoară uitată. In Transnistria, care numai în visele cele mai nebunești a putut să-și închipuiască o unire cu România, precum și în Basarabia robită o sută de ani de Țarii Rusiei și schingiuită un an cât un veac sub regimul bolșevic, zac comori de limbă cari întrec uneori paginile cronicilor. In întunerecul în care au fost ținuți, românii de curând desrobiți prin jertfa neamului întreg, amenințați mereu de desnaționalizare, și-au refugiat existența națională în limba „moldovenească" străveche și pavăza ei le-a fost deajuns ca să-și mențină ființa.

Din isvorul acesta curat al limbii românești din Basarabia, limba literară de mâine va trebui să se adape, pentru a căpăta acel parfum de iatac bătrânesc cu lăzi de zestre și gutui în fereastră.

Imbrăcată în această haină, literatura care va înfățișa eroismul armatelor și tragedia Basarabiei robite, va părea ieșită din actualitate și intrată în vadul cel de demult, prin care s'a scurs de veacuri viața românească, mereu lovită de dușmani, mereu biruitoare prin credință și vitejie.

Emilia Șt. Milicescu

EROISMUL UNUI OFIȚER ROMÂN

Ordin de zi pe armată nr. 32 din 8 Iulie 1942

In preziua atacului dela Dealul Capela, în noaptea de 18/19 Decembrie 1941, Locotenentul de rezervă Drăgănescu Ioan, tată a 9 copii, a atacat în fruntea companiei sale de vânători de munte, mai multe cazemate inamice al căror foc stânjenea acțiunea batalionului din care făcea parte.

A reușit să cucerească cazematele prin luptă la baionetă și grenadă.

Căzând grav rănit își dă obștescul sfârșit după două zile.

Pentru vitejia sa și înaltul său spirit de jertfă, îi aduc recunoștința Patriei și îl citez prin ordin de zi pe întreaga armată.

Copiii săi sunt îngrijiți și instruiți de Stat.

(ss) I. ANTONESCU
Mareșal al României
și
Conducătorul Statului

VIAȚA PROVINCIEI

Reclamarea drepturilor de proprietate pentru averile rămase dela absenteiştii din Basarabia

Persoanele care susțin că sunt rude in grad succesibil cu absenteiştii a căror avere a fost inventariată şi trecută in patrimoniul Statului, pentru a intra in drepturile lor trebuie să se adreseze in prealabil Tribunalului respectiv in circumscripția căruia se află situată averea reclamată cerând, pe bază de acte doveditoare, constatarea gradului lor de rudenie cu cel absent şi totodată recunoaşterea calității de curator sau administrator provizoriu al averii absenteiştilor. Numai pe baza acestui jurnal al tribunalului, directoratul Românizării va putea proceda la scoaterea din inventar a averii unui absenteist, dispunând predarea ei in administrarea petiționarului. Comisiunile județene de plasă sau comunale primind dela instanțele judecătoreşti jurnale de această natură le vor aduce indată la cunoştința Directoratului Românizării in copie sau original spre a decide.

Rapoartele comisiunilor pe lângă care se inaintează Directoratului Românizării jurnalele judecătoreşti mai sus menționate vor cuprinde şi o expunere a situației de fapt a averii absenteiştilor, modul cum a fost adminstrată această avere până in prezent, veniturile şi cheltuelile rezultate, investițiile făcute precum şi orice alte observațiuni in legătură cu aceasta.

Până la noui dispoziții nu se mai eliberează carnete cu reducere pe C. F. R. funcționarilor din Basarabia

Potrivit dispozițiunilor in vigoare funcționarii din Basarabia nu mai pot obține carnete cu reducere de 50 la sută pe C. F. R., până la noui ordine. După informațiile ce deținem carnete noui vor incepe să se elibereze deabia după incheierea unei convenții intre direcția generală C. F. R. şi ministerul de finanțe. Carnetele vechi ale funcționarilor din această provincie sunt valabile.

Lichidarea Băncii cooperative a refugiaților din Basarabia

După cum s'a comunicat la timp adunarea generală din 29 Martie a. c., a hotărît fuzionarea cu Coop. Laptele din Bucureşti, conform propunerii conducerii acesteia.

Or, adunarea generală a Cooperative „Laptele" n'a fost de acord cu propunerea de fuzionare şi a însărcinat conducerea sa să găsească altă formă de conlucrare cu noi.

După mai multe discuții, frământări, cântăriri de soluții ce ne ar da posibilitatea să rezolvăm mai bine problemele in fața cărora am fost puşi de realități după ce ne-am consultat şi cu organele competente ale I.N.C. am constatat, că singura soluție este lichidarea organizației noastre.

I.N.C. sesizat de Consiliul nostru despre situația in care ne găsim a decis punerea noastră in lichidare pe ziua de 23 Mai a. c., numind şi comisiunea de lichidare compusă din d-nii V. Ghinezul, V. Andronache şi D. Taşciuc.

Comisiunea va lucra la sediul Cercului Basarabenilor din Bucureşti, str. Vasile Boerescu No. 12, unde urmează să se indrepta toată corespondența şi banii ce ne datorează debitorii noştri.

Magazinele cooperativei sunt predate Coop. „Laptele" care va continua comerțul in magazinele noastre din Piața Amzei No. 13 şi str. Lizeanu No. 24, intenționând să lărgească activitatea prin inființarea unei secții de lăptărie, eventual peşte proaspăt şi astfel asigurând aprovizionarea membrilor noştri rămaşi in Bucureşti, precum şi a clientelei ce se obişnuise cu serviciile noastre şi pe mai departe.

Deci prin măsurile luate consumatorul nu va suferi nimic şi să sperăm că va putea fi ajutat şi mai departe.

Deci prin măsurile luate consumatorul nu va suferi nimic şi să sperăm că va putea fi ajutat şi mai larg decât am putut face noi.

Prin urmare, organizația refugiaților basarabeni şi bucovineni, născută in zile tragice, in zilele de dureri şi necazuri cu scopul de a alina aceste dureri, de a uşura necazurile, de a pune la dispoziție refugiaților mijloace prin care ei s'ar putea reface şi ar putea organiza o viață nouă, a inchega surse de existență după o viață scurtă, insă plină de avânt, de necazuri, de greutăți şi după ce a făcut tot ce i-a fost posibil in aceste imprejurări va pleca depe scenă, lăsând in urma sa continuatorii coop. „Nădejdea" din Chişinău, care a preluat cele două magazine organizate de noi şi coop. „Laptele" din Bucureşti.

Am avut o viață foarte scurtă insă repetăm foarte sbuciumată.

Să organizezi intreprinderi cooperatiste cu caracter comercial, cu scopul de a organiza aprovizionarea asociaților, răspândiți pe intregul teritoriu al Capitalei, cu mijloace moderne, intr'un mediu cu totul nou pentru conducătorii noştri, cu personal recrutat tot din refugiați, ca regulă generală fără pregătire corespunzătoare, fără obişnuința a lucra in mediul dat, in imprejurări când piața era turburată, când viața economică, incerca să-şi găsească echilibrul, când incercările acestea au fost legate de atâtea restricțiuni, regulamente, forme, nerespectarea cărora mereu te amenința cu pedepse şi sancțiuni nu era treabă uşoară.

Concentrările personalului din administrație, descompletarea conducerei prin plecarea Consilierilor şi Cenzorilor la posturile lor inițiale sau la datorii noui a complicat şi mai mult lucrările incât pentru cei rămaşi s'au creiat situații penibile.

Unitatea noastră astăzi a intrat in ultima fază, când trebuie să limpezească toate socotelile sale, trebuie să adune tot ce are dela debitorii săi, pentru ca să plătească creditorilor săi făcându-şi astfel datoria până la sfârşit.

Şi comisiunea de lichidare, care are această sarcină grea şi neplăcută apelează la toți cei ce la timpul lor s'au folosit de serviciile Băncii să-şi onoreze obligațiunile şi să trimeată banii datorați la următoarea adresă:

Banca Coop. a Refugiaților din Basarabia şi Bucovina in lichidare, Bucureşti, strada Vasile Boerescu No. 12.

* * *

Inființarea baroului avocaților din Chilia

Ministerul justiției a dat o decizie prin care se aprobă inființarea Baroului Chilia, la reşedința Tribunalului Chilia, cu sediul in oraşul Chilia.

Se institue o Comisiune interimară pentru Baroul avocaților Chilia, compus din:

Decan: Petre Tudor.

Membri: Leonid A. Zarzar şi Ştefan Ciobanu, toți avocați din Chilia.

Comisiunea interimară va intra de indată in funcțiune, indeplinindu-şi atribuțiunile prevăzute de lege.

* * *

Registrele ce trebue să le posede parohiile din Basarabia

Protoieria municipiului Chişinău a trimis tuturor parohiilor din raza ei o adresă, in care enumără registrele ce trebue să le aibă fiecare parohie şi anume: registrul de intrare şi eşire, condica de expediția corespondenței, registrul de inspecțiuni, registrul de trecerea proceselor verbale de şedințe ale Consiliului parohial, registrul bon de plată, registrul inventar, valori şi bibliotecă, registrul pentru născuți, registru pentru căsătoriți, pentru morți şi registru pentru inscrierea adopțiunilor.

CUTREIERÂND BASARABIA...

SĂRATA GALBENĂ - LĂPUŞNA, - SATUL TERORIZAT DE UN DEPUTAT SOVIETIC

Cum se spânzură un om! - Alegeri de deputați. - Ion Negru, zis „Feodorovici"

La 12 km. nord-vest de târgul Hânceşti, intins pe o vale largă plină de fânețuri şi stufării e aşezat satul Slobozia — cum îi spun oamenii — sau Sărata Galbenă cum îi e numele oficial. E un sat mare, care numără aproape 10.000 suflete, sat bogat in pământ şi vite şi mai ales in oi caracul. Un iaz răzeşesc desparte satul in două mahalale: cea a moldovenilor, unde se află biserica, şcoala şi primăria şi cea rusească, colonizată incă in secolul trecut, sub robia țaristă, cu ruteni din ținutul Hotinului. In fond aceşti ruteni nu sunt decât nişte moldoveni rusificați de metodele expansioniste ale slavilor, fiindcă poartă strălucite nume româneşti ca: Vizitiu, Botnaru, Eşanu, Tănase, etc.

Deosebirea e numai in limba acestor ruteni, impestrițată cu expresii ruseşti.

Oamenii din Sărata-Galbeni sunt buni gospodari şi aproape toți inrudiți unul cu altul, cunoscând din strămoşi o viață rodnică şi liniştită.

Când au năvălit in Iunie 1940 hoardele siberiene, liniştea şi voia bună au fugit din inimile oamenilor.

Umblau tăcuți, furişându-se pe drumuri şi ulițe dosnice, ferindu-se să se intâlnească unii cu alții şi nu mai schimbau nici o vorbă intre ei. Seara nu se vedea nici un geam luminat, iar locuitorii se ințelegeau numai din semne şi şoapte. La sosirea vreunui camion sovietic, moldovenii o luau razna pe câmpuri, de unde se uitau oftând spre sat.

O aversiune totală simțeau românii aceştia, față de cei ce un an de zile aveau să-i chinuiască

CUM SE SPANZURA UN OM?

In casa lui Vasile Vlase era mare jale. Odată pe când se furişa dela câmp spre casă, il opreşte un vecin şi-i spune:

— Ai auzit ceva, cumetre Vasile?

— Ce s'aud?

— Ion Chirondă din Caracui a fost ridicat de ruşi cu camionul

— Dece?

— Cică are mult pământ!

Pe Ion Chirondă il cunoştea foarte bine ca un gospodar cinstit şi muncitor. Politică nu făcuse şi era vestit in toate satele dimprejur pentru vrednicia lui. Zadarnic căuta Vasile Vlase să afle pricina ridicării acestui gospodar. Nu-i putea găsi in conştiința lui nici o vină. O mare schimbare se petrecuse in firea acestui român. Femeia nu prea pricepea bine ce se petrecuse cu el, dar nici nu indrăznea să-l intrebe. Din Caracui intre timp mai ridicaseră pe unul, din alte sate pe alți câțiva. Ba intr'o dimineață auzi şi această veste:

— L'au ridicat astă-noapte cu camionul pe Chifarişiu, un rutean din Sărata-Galbenă şi se poartă vorba c'o să mai ridice şi pe alții.

Bunul gospodar Vasile se făcu galben de spaimă. A trimis indată fetele şi nevasta la tăiat porumbul de pe ogorul de lângă pădure, rămânând ca el să vie din urmă cu căruța. Când s'a urcat in şarabanul lui răsunător, s'a mai intors odată să-şi vadă casa şi averea. Ajuns la ogorul de lângă pădure a deshămat caii şi a plecat, spunându-le la ai lui, că pleacă să-şi vadă alt ogor, ce fel de roadă aducea.

A intrat in pădure şi nu s'a mai intors....

L'au aşteptat a doua zi, a treia zi, a patra zi, dar Vasile Vlase nu s'a mai intors.

Au fost trimişi călăreți pe urma lui pentru a-l căuta şi după câteva zile de răscolire a tuturor văroagelor s'au intors fără nici un rezultat.

Târziu, când frunzele copacilor putreziseră şi când dimineața o brumă deasă acoperea ultimele resturi de verdeață, Vasile Vlase a fost găsit de nişte ciobani, cu capul infipt in nişte crăci de copac, cu ochii spre satul de care se despărțise pentru totdeauna, spânzurându-se.

Frica de deportare l-a năruit...

ALEGERI DE DEPUTAȚI

Fratele lui Vasile, Ştefan Vlase, avea 30 oi, pe care le ținea deoparte, fără a le amesteca cu oile satului. Avea de cioban pe Ion al lui Toader Negru. Născut din părinți săraci, n'a putut invăța carte şi nici altă meserie decât ciobănia. In această situație, inainte de sosirea bolşevicilor nici nu vroia să se mai deslipească de Moş Ştefan, care pe lângă simbria cuvenită îi mai acorda şi imbrăcămintea necesară. In felul acesta putea să-şi intrețină nevasta şi pe cei doi copii.

La venirea sovieticilor Ion Negru n'a mai putut să slujească, fiindcă legile sovietice nu admiteau slugi.

Intors acasă, s'a văzut in situația de a nu avea ce să mănânce. Adresându-se autorităților sovietice, acestea luând in considerare starea lui „mizeră", l-au obligat pe Moş Ştefan să-l intrețină pe degeaba, ca unul ce a intrat in rândul culacilor.

Moş Ştefan Vlase a mai intreținut de altfel din ordinul comisarilor pe toți nespălații şi perciunații pe care i-aducea organizația sovietică la el la masă.

Când a dat frigul, Ion Negru tot la Moş Ştefan a găsit un cojoc mițos, cu care şi-a apărat ciolanele de ger.

In acest cojoc a fost ales şi deputat. Deputat, aşa cum ințelegeau comuniştii acest titlu, adică reprezentant al țăranilor basarabeni in „Sovietul suprem" al Republicei Moldoveneşti. Fiindcă la 12 Ianuarie 1941, când au inceput alegerile de deputați in toată Rusia, Ion Negru Teodorovici — cum il botezaseră ruşii — a fost ales de „stăpânire" nu de popor deputat pentru satele: Sărata-Galbenă, Caracui, Mereşeni şi Bozieni.

Mândria lui Ion Negru — devenit Feodorovici peste noapte — nu mai avea margini.

Pentru alegerea lui s'au tipărit foi volante cu portretul şi biografia lui, in care se spune că viitorul deputat a fost exploatat de culacul Ştefan Vlase, pe care va şti să-l răsplătească la vreme.

Intre timp s'au adus muzici militare in sat, care cântau una intr'un capăt şi alta in celălalt capăt zi şi noapte, pentru a inflăcăra mulțimea.

Zece zile a ținut acest desmăț, iar in ziua de 12 Ianuarie s'au distribuit populației trei buletine, pentru 3 deputați, unul raional, unul județean şi unul republican. După ce votai (vorba vine, că nu puteai altfel) impătureai buletinele in patru şi le slobozeai in urnă.

Aşa a fost ales Negru Ivan Feodorovici, care s'a dovedit ulterior c'a terorizat satul şi mai inainte de a fi deputat. Din cauza amenințărilor lui s'a spânzurat şi Vasile Vlase. Ajunsese cu teroarea până la aceea incât un miliționar sovietic, desgustat de extraordinara poftă de dispreț şi umilire, care se adresa nu numai celor bogați, ci şi sărăcimii, l-a impuşcat cu 6 gloante de revolver.

Astfel s'a isprăvit o carieră, iar in sufletele oamenilor a reinviat nădejdea...

Sergiu Matei Nica

Activitatea tineretului sorocean

O insuflețită sărbătoare românească la Iampol-Transnistria

Tineretul premilitar şi extraşcolar din oraşul Soroca, la inițiativa luată de d. căp. Virgil Căpreanu, comand. S. Insp. P. P. şi E. E. Soroca, a organizat Duminica trecută o inălțătoare manifestație național-culturală in oraşul Iampol, capitala județului Jugastru-Transnistria. Sala de solemnități a oraşului la orele 4 p. m. era arhiplină de mulțimea adunată din oraş şi cartierele mărginaşe in frunte cu autoritățile noastre româneşti, civile şi militare care au ținut să participe la prima manifestație, ce frații de dincoace de Nistru au organizat-o pe pământul zbuciumat al Transnistriei. Programul alcătuit din cântece național-patriotice executate cu mult avânt de tineretul sorocean, a fost viu aplaudat de populația Iampolului ce a rămas profund impresionată de vibrațiile sufletului românesc din Basarabia proaspăt dezrobită. D. col. Gheorghiade, prefectul județului Jugastru, a exprimat la incheerea serbării călduroase felicitări inițiatorilor acestei inălțătoare manifestații naționale care ințelegând imperativul vremurilor a venit să impărtăşească din sufletul curat al românismului, noile crezuri de viață şi fraților de dincolo ținuți sub jugul crud al robiei vreme de atâtea veacuri.

Pâine şi petreceri

Cuibul acesta de mazâli, aşezat de veacuri pe vadul bătrân al Nistrului pentru ca să mărturisească tuturor că aici Vodă Ştefan şi-a infipt pentru totdeauna stăpânirea, continuă să suporte neruşinările unei hoarde care in nemernicia ei nu face decât să compromită sforțările ce Neamul in ceasurile de suprem avânt, le face pentru cinstirea unui lung şir de jertfe.

E ruşinos ca plaiurile voevodalei aşezări de răzeşi, frământate de brațele vânjoase ale vrednicilor ei fii, să inghită colbul unor haimanale care prin trivialitățile şi promiscuitatea in care-şi duc traiul reamintesc desfrâul şi orgiile tribului pustiului. Țigănimea aceasta păcătoasă şi obraznică care ne-a insultat ostaşii in retragerea dela 28 Iunie 1940 iar prin crimă şi delațiune a susținut regimul diavolesc de eri astăzi, când glia musteşte incă de sânge cald şi sfânt, continuă să jubileze la umbră de castani, ciocnind pahare de „Fetească" sau „Cotnari" in armoniile libidinoase ale plăcilor de patefoane moscovite.

Dacă astăzi ei singuri nu-şi sunt in stare să angajeze pentru distracții, muzici militare la nunțile care se prelungesc cu zilele, trebue să nu se uite că, şi [illegible] dezastre din căminele şi gospodăriile fraților noştri deportați sau refugiați, tot opera domniilor lor este. E prea indrăzneață sfidarea pentruca să se neglijeze şi intârzie lichidarea lor.

Sesizăm pentru a nu ştiu câta oara pe cei in drept a rezolva şi această problemă, care se pune după cea jidovească, dacă nu vrem să primim blestemul acelora care au trecut dincolo, cu gândul că sângele lor va fi prețuit aşa cum se cuvine.

CULTURALE. — Zilele acestea a apărut de sub tipar numărul 2 al revistei „Solidaritatea", organul de luptă şi afirmare pe tărâm didactic profesional al invățătorimii sorocene. Colaborările serioase şi fondul bine susținut al acestei tribune, fac să fie cercetată de orice intelectual interesat a cunoaşte truda pe ogorul culturii in această regiune.

DIVERSE. — Orice publicațiuni, inserții, anunțuri sau cereri de abonamente care privesc ziarul „Basarabia" se vor adresa direct reprezentantului nostru d. Nic. M. Constantinescu, str. Dragoş-Vodă Nr. 5, Soroca.

O vizită canonică in jud. Tighina

De câteva zile P. S. Efrem Tighineanu, locțiitorul de arhiepiscop al Basarabiei se află in vizită canonică in jud. Tighina.

P. S. Sa a vizitat oraşul şi bisericile din Tighina precum şi un număr de parohii din cuprinsul județului. Peste tot Inaltul Ierarh a constatat că preoțimea este la inălțime, făcându-şi datoria şi contribuția la redresarea provinciei.

DIN BĂLȚI

Noul regim al pâinii. — Primăria locală, printr'o nouă ordonanță, a fixat următoarele prețuri la făină, pâine şi uleiuri vegetale.

Făina de grâu integrală se macină in proporție de 90 la sută, restul de 10 la sută fiind tărâță. Din extracția de făină, cel mult 1% va fi griş. Prețurile la produsele măcinişului de grâu, inclusiv taxele, vor fi loco moară 21.50 lei kg. de făină integrală.

Pâinea se va fabrica din făină integrală dintr'un amestec de 350 gr. făină de grâu şi 80 gr. făină de orz. Pâinea cu mălai de 800 gr. se va fabrica dintr'un amestec de 320 gr. făină de grâu, 80 gr. făină de orz şi 180 gr. mălai. Rația zilnică de pâine se fixează la 250 gr. pâine de grâu şi orz, sau 400 gr. pâine cu mălai. Lucrătorii industriali vor primi 500 gr. pâine obişnuită sau 800 gr. pâine cu mălai. Pâinea se vinde cu 12 lei bucata, de ambele calități.

La uleiurile vegetale s'au fixat următoarele prețuri: ulei de floarea soarelui rafinat, loco fabrica, 90 lei kgr.; cu ridicata 92.50 lei kg. şi cu amănuntul 90 lei kg.

Ulei brut de floarea soarelui, loco fabrica 88 lei kg.; cu ridicata 92 lei kgr. şi cu amănuntul 88 lei kgr.

Tăierea vitelor şi consumul cărnii. — Primăria oraşului face cunoscut că toate tăierile bovine, ovine, carpine şi porci se vor face odată pe săptămână Vineri, atât pentru aprovizionarea armatei, cât şi populației civile, iar carnea se va consuma numai Sâmbătă şi Duminică.

Sărbătorirea căderii Sevastopolului. — Un entuziasm de nedescris a produs in rândurile intregii populații din oraşul nostru vestea transmisă mai intâi la Radio apoi a doua zi de ziare, asupra căderii Sevastopolului, formidabila cetate sovietică la Marea Neagră. In intreg oraşul au fost arborate drapelul român şi cel german.

Inființări de cooperative. — In cursul acestei luni au luat ființă in județul Bălți următoarele societăți cooperatiste: coop. „Victoria" din com. Alexeni, coop. „Desrobirea" din com. Zăbriceni, coop. „Moldova" din com. Şofrâncani, coop. „Economia satului" din comuna Recea şi coop. „Albina" din com. Năvârneț.

Infractorii recidivişti vor fi internați in lagăr. — Poliția oraşului Bălți, printr'un aviz special, face cunoscut tuturor infractorilor penali recunoscuți şi cu caziere judiciare sau polițieneşti, că pe lângă pedeapsa pronunțată de justiție seau chiar in caz de achitare, vor suferi rigorile internării in lagăr, dacă se vor dădea la noui fapte. De asemenea şi infractorii cari in prezent nu sunt urmăriți pentru un fapt penal.

Avansări de funcționari. — d-nii: Moroşanu V., Mărculescu Gh., Ciubuc Florea şi Apachiței A., agenți ad-tivi pe lângă ad-ția financiară Bălți, au fost avansați pe data de 1 Iulie a. c. la clasa II a tipului de salarizare.

Profesorii şi invățătorii numiți in Basarabia primesc indemnizația de reşedință

Ministerul Culturii Naționale a comunicat telegrafic Directoratului Invățământului şi Cultelor din Basarabia că a dispus, că nouii profesori şi invățătorii ce vor fi numiți in invățământul secundar şi pentru anul viitor şcolar, vor primi indemnizația de reşedință pentru Basarabia de 30 la sută. Această indemnizație specială o vor primi şi membrii corpului didactic primar şi secundar cari vor fi menținuți la catedrele pe lângă care au funcționat in cursul anului şcolar expirat.

Revendicarea drepturilor de proprietate asupra vitelor şi căruțelor din Basarabia

Guvernământul Basarabiei a luat hotărîrea ca toate cererile in legătură cu revendicarea sau cu reclamarea drepturilor de proprietate asupra vitelor şi căruțelor ce au fost inventariate şi trecute in patrimoniul statului să se adreseze direct preturilor pe lângă care au fost inființate comisiuni speciale compuse din: prim pretorul plăşii ca preşedinte, şeful serviciului veterinar, şeful ocolului agricol, notarul comunei respective şi perceptorul circumscripției, ca membri.

Numai in cazul când comisiunea n'a soluționat cererea s'au n'a luat-o in seamă, reclamațiunile se vor adresa direct Directoratului Românizării. Cererile de aceeaşi natură privind animalele şi căruțele care provin din armata română se vor adresa cercurilor de recrutare respective.

De asemenea toate ceerile la inchirieri de case trecute in patrimoniul statului se vor adresa direct comisiunilor de pe lângă primăria respectivă, iar pentru arendări de terenuri, fie in bani fie in dijmă, cererile se vor adresa şi depune comisiunilor județene depe lângă prefectura respectivă dacă suprafața cerută este mai mare de 20 hectare teren arabil, sau la comisiunile depe lângă preturi dacă suprafata este mai mică de 20 hectare.

Locuitorii care îşi bazează drepturile lor de proprietate asupra vitelor pe faptul cumpărării lor in timpul ocupației sovietice cu bani imprumutați dela băncile sau sovhozurile sovietice sunt obligați a declara aceasta la primăria respectivă cunoscând că in caz de neconformare nu li se va recunoaşte acest drept de proprietate.

DIN ACTIVITATEA CĂMINELOR CULTURALE DIN JUD. ORHEI

In ziua de Duminică 5 Iulie 1942, in comuna Cinişeuți jud. Orhei, a avut loc o impresionantă manifestare a Căminului Cultural „Al. Donici".

Dela reşedința județului au participat d-nii: av. Petre Guciujna al. primar, director al Căminului Cultural județean Orhei şi Constantin Mitroiu, inspector şcolar al județului,—inspector al Căminului cultural județean.

După primirea oficială ce li s'a făcut de către autoritățile locale şi de peste 3000 săteni, a urmat la Biserică un serviciu, religios, urmat şi de un parastas pentru eroii desrobitori, oficiat de către păr. Gr. Navroțchi, a ținut o frumoasă predică in care după ce a adus mulțumiri lui Dumnezeu pentru desrobirea Basarabiei, a făcut un călduros apel ca toți să se inroleze in Căminul cultural.

Dela Biserică, autoritățile, premilitari extra-şcolari şi săteni cu fanfară au mers in centrul comunei unde se găseşte situat localul destinat pentru Căminul cultural „Al. Donici".

Aici s'a oficiat un serviciu religios de sfințire, deoarece acest frumos imobil compus din 6 camere, in trecut era locuit de jidani.

După terminarea slujbei religioase, d. av. Petre Guciujna, intr'o inflăcărată cuvântare a adus un pios omagiu eroilor desrobitori, a arătat importanța covârşitoare pe care o prezintă Căminul cultural pentru ridicarea satului, a adus in numele Fundației mulțumiri, iar in concluzie a elogiat personalitatea şi măreția operelor infăptuite de M. S. Regele Mihai şi de Mareşalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului, precum şi eroismul legendar al glorioasei noastre armate.

Mulțimea intr'o insuflețire şi entuziasm general a făcut o spontană manifestație de simpatie şi patriotism.

A urmat un bogat şi variat program executat minunat şi alcătuit din coruri, recitări, dansuri naționale, piramide, etc...

In cadrul programului, d. Constantin Mitroiu, inspector şcolar, a ținut o frumoasă cuvântare ocazională.

Au mai vorbit d-nii: Teodosie Botnaru şi Gh. Popa, invățători.

O mențiune specială pentru d. Ciumac Eufimie, elev in cl. VIII-a a seminarului teologic Chişinău, care este un mare talent, el reuşind să organizeze un f. bun cor care face cinste jud. Orhei, o echipă de dansuri naționale in minunate costume naționale, precum şi echipa de piramide.

Aceleaşi aprecieri pentru talentatul student Navroțchi Victor care a cântat admirabil solo „In satu'n care m'am născut" şi d-şoara Vaxer Raisa care a recitat „Ardealul".

La terminarea programului, d. av. Petre Guciujna a adus mulțumiri pentru desăvârşita reuşită a programului.

In fața noului local al Căminului cultural „Al. Donici", a urmat o tradițională masă la care, in afară de autorități, au luat parte şi sute de săteni.

Păr. Gr. Navroțchi a toastat pentru M. S. Regele Mihai I şi Mareşalul Ion Antonescu, iar corul Căminului cultural de sub conducerea d-lui E. Ciumac a intonat „Imnul Regal". A mai vorbit şi d. Ion Pereteatcu, invățător.

Masa luând sfârşit, fanfara a executat dansuri naționale, iar cei prezenți au incins până seara târziu hore şi sârbe.

Au fost momente de neuitat.

Căminul cultural „Al. Donici" de sub preşedinția d-lui notar Bruină I. pentru această unică manifestare, merită cu prisosință toate laudele.

Activitatea culturală dela Cinişeuți poate fi un exemplu edificator pentru toți.

VIAȚA CHIȘINĂULUI

TRIBUNA CITITORILOR

PRINTRE SCRISORILE ce ne sosesc la redacție, desprindem următoarele rânduri din una:

„Țin să scot în evidență gestul d-lui N. Boaghe, restaurator din Chișinău, care cu ocazia zilei de 2 Iulie 1942, când s'a difuzat comunicatul special al Inaltului comandament al forțelor armate germane cu privire la căderea Sevastopolului, a dispus ca fiecare soldat ce va trece în acea zi prin fața localului său, să fie imediat invitat înlăuntru și ospătat. Aceasta ca un prinos personal adus ostașilor desrobitori ai Basarabiei și cuceritori ai Sevastopolului".

Gestul d-lui N. Boaghe se repetă pentru a doua oară.

*

DUPA CUM SE STIE, potrivit ordonanței Primăriei Municipiului Chișinău restauratorii nu au dreptul să se aprovizioneze cu păsări și carne din piațe înainte de ora 10. In conformitate cu ordonanța primăriei timpul dela 7 până la orele 10 dim., este rezervat numai marelui public al orașului.

In realitate, călcând peste dispozițiunile superioare restauratorii smulg din mâinele producătorilor păsările, pe care le plătesc cu prețuri exagerate în orele nepermise de lege. Din această constatare se desprind două lucruri: 1. Ilegalitatea aprovizionării și 2. încurajarea speculei prin acordarea de prețuri nepermise. Măcelarii care procură carnea restauratorilor se fac a nu-l cunoaște când acestia cer cantități de carne pe care un simplu consumator niciodată nu le va cere și le procură fără să țină seama de ordonanța primăriei.

Rugăm serviciul de control al pieții să se sesizeze de această ilegalitate și să sancționeze pe cei ce nu înțeleg să se supună ordinelor și restricțiilor dictate de vremurile pe care le trăim, satisfăcând prin aceasta și interesul marelui public.

*

SPECULA LA SATE este o problemă care se pune din ce în ce mai acut dela o vreme încoace. Și aceasta din mai multe motive.

Mai întâi, excepționalitatea vremurilor prin care trecem impunând schimbări destul de dese în curba prețurilor la diferite produse, totdeauna cu oarecari majorări, s'a transformat în mentalitatea satului într'un soi de libertate a târgului...

Apoi lipsa unui control din partea organelor locale și a unor ordonanțe de prețuri afișate în locuri vizibile, iar în altă ordine de fapte, lipsa unei propagande și deci, a unei acțiuni de lămurire a sătenilor și ca măsură ultimă, ne-sancționarea ordonată de lege a unora dintre contravenienți a încurajat specula împingând-o până la formele ei cele mai revoltătoare.

Astfel, în unele sate se vinde litrul de lapte cu 26—30 lei, atunci când la Chișinău este fixat la 17 lei în piață și 20 lei adus la domiciliu, untul ajunge la 50 lei kgr., sarea și petrolul lampant la 8—10 lei kgr. oul se vinde cu 4—5 lei bucata....

Și ce este mai dureros, specula aceasta cu nimic justificată în forma care o întâlnim, atinge în primul rând economia țăranului care este nevoit de multe ori din diverse motive să cumpere dela cei care au lapte, brânză, ouă...

Pentru a stăvili valul scumpetei dela țară aflat în neîncetată creștere, afișarea prețurilor, controlul aplicabilității și luminarea sătenilor asupra pericolului pe care-l reprezintă se impune a fi efectiv.

*

IN URMA NOTEI APARUTE cu privire la unii funcționari C. F. R. care n'au primit pe luna Mai și Iunie cota de zahăr dela oficiul de aprovizionare respectiv, un alt cetitor al ziarului nostru ne anunță că nu numai „unii" din funcționarii C. F. R. nu au primit zahărul, ci **TOTI**, acordându-li-se un **supliment de 500 de grame de zahăr de familie și nu de persoană.**

Intrebăm a doua oară: **Care-i cauza?**

*

PUBLICUL din Chișinău este adânc revoltat față de specula nerușinată ce se practică în cele mai multe frizerii de aici.

In toate orașele mari există prețuri maximale și pentru frizerii. In Chișinău aceste prețuri cu toate că există, totuși nu sunt afișate și nici respective. In special sunt speculați funcționari și liberii profesioniștri ce vin cu diferite treburi în capitala Basarabiei, cărora li se cer prețuri exorbitante pentru frizat sau bărbierit.

Autoritățile de resort, Directoratul Muncii și primăria municipiului, ar trebui să întreprindă un control sever la frizerii, aplicând cele mai severe sancțiuni frizerilor speculanți.

In altă ordine de idei, suntem informați că în multe localuri de frizerii se vorbește încă limba inamicului, ceia ce constitue o adevărată sfidare a autorității românești și a celor mai sfinte simțăminte ale populației moldovenești din această provincie. Câteva inspecții inopinate, întreprinse cu multă abilitate de cei în drept, ar înmulți numărul celor ce-ar trebui să-și stabilească domiciliul în altă parte, măcar pentru o lună de zile.

*

TÂRGOVEȚELE DIN PIAȚĂ sunt candidate la lagăr. O mulțime de cetățeni se plâng de purtarea acestor femei în majoritate ucrainene sau bulgăroaice cu apucături de codru, care, oprite fiind prin ordonanța primăriei a mai ațîne calea țăranilor și a le cumpăra produsele la bariere, se reped și smulg aceste produse pe un preț chiar mai ridicat de sub nasul cumpărătorilor ce vin a-și face obișnuita târguială la piață, spre a revinde apoi cu câștig ceea ce au apucat.

Mai întâi că e o pierdere a țăranului producător care s'a ostenit venind până la piață spre a vinde direct consumatorului. Ori, aceste târgovețe străine de neam, făcând intermediul comercial, îi aduc pierderi considerabile.

Al doilea, consumatorul, deobiceiu funcționar român, venit aici într'o misiune națională, este forțat a cumpăra mai scump, spre a da câștig unor trântori care au moștenit acest fel de speculă de pe vremea jidanilor.

Din cauza apucăturii lor țigănești, aceste mahalagioaice târgovețe fac un scandal extraordinar, scoțând țipete isterice când li se face observație. Multe au fost scoase din uz și trimese la lagăr de către organele de poliție, și justiție. E nevoie să se continue într'un tempo și mai energic epurația.

Să nu mai existe târgovețe ambulante. Cele ce vor să stea în piață să se fixeze la un chioșc sau tarabă, unde, țăranii grăbiți se vor duce singuri, de bună voie să-și vândă produsele.

Târgovețele speculante să fie toate trimise la lagăr și după aceea să nu li se mai îngădue nici un fel de comerț în piață.

*

NU ȘTIM CAT de ocupate vor fi fiind dudulile telefoniste dela centrala telefonică din oraș, dar până să obții legătura cu un număr oarecare, te saturi așteptând.

Pentru o comandă interurbană uneori trebue să aștepți jumătăți de zile.

De câte ori faci reclamațiune verbală în acest sens, de atâtea ori: „nu cade clapa".

Unii conducători de instituții și stabilimente de ordin public, nemai având posibilitatea să aștepte la nesfârșit absența centralelor, pentru a obține mai ușor o legătură, sunt nevoiți a trimite curierii și aprozii pentru a anunța telefonista de serviciu să le facă legătura trebuitoare.

Povestea cu „nu cade clapa" se repetă peste tot, la toate telefoanele din urbea noastră. Ne întrebăm destul de amăriți deodată cu toți abonații telefoanelor ce ni se plâng, când vor cădea clapele ca lumea și când dudulile dela centrală înțelegându-și menirea va răspunde imediat ce se ridică receptorul.

*

UN CETITOR din provincie ne relatează următorul fapt comis de Ștefan Ion Erhan din com. Cobâlca, jud. Orhei, care a intrat ziua namiaza mare în casa locuitorului I. Teodorean, căruia i-a furat o pereche de cizme, în valoare de 10.000 lei.

Individul fiind prins, a fost anunțat șeful de post, care i-a pus cizmele pe după gât, purtându-l prin sat și punându-l să strige: „hai la cizme furate de mine, cine o face ca mine, ca mine să tragă".

Locuitorii din comună priveau cu mult haz și lăudau hotărârea șefului de post de a-l purta prin sat, pentru a sătura și pe alții de furat.

Și'n felul acesta se poate face educație cinstei la țară.

GUVERNĂMÂTUL BASARABIEI
DIRECTORATUL ECONOMIEI NATIONALE
Serv. Organiz. Profesionale
Nr. 5744. 10 Iulie 1942.

PUBLICAȚIUNE

Directoratul Economiei Naționale, aduce la cunoștința consumatorilor că aprovizionarea cu pâine a Municipiului făcându-se sub controlul acestui Directorat, începând dela 10 Iulie a. c., toți brutarii sunt obligați a depune proba de pâine, iar consumatorii cu orice reclamațiune privitor la calitatea și cantitatea pâinei, se vor adresa în cursul aceleași zile la Directorat, Biuroul Reclamațiilor, pentru a se putea lua măsurile de reprimarea abuzurilor.

p. Directorul Economiei Naționale (ss) **I. P. MOLDOVANU**
Șeful Serviciului, (ss) I. Anastasiu

SPOVEDANIA UNUI ROMÂN CHIȘINĂUIAN INTORS ZILELE ACESTEA DIN RUSIA SOVIETICĂ

Tratamentul la care erau supuși basarabenii mobilizați pentru lucru.- Dezorganizarea și zăpăceala din armata sovietică

După desrobirea Basarabiei de către victorioasele trupe româno-germane, au început să se întoarcă din Rusia Sovietică o mulțime de Români basarabeni mobilizați de bolșevici pentru lucru obștesc. Dintre cei deportați, s'au reîntors foarte puțini.

Din spusele celor ce-au avut norocul să fie eliberați de armatele desrobitoare, ar reieși că moldovenii deportați au fost mânați tocmai dincolo de Urali, iar unii au ajuns chiar în Siberia, unde cine știe câți au rămas în viață.

Nici dintre cei luați pentru lucru nu s'au întors toți. Aceștia însă au mai multe șanse de salvare, întrucât cei mai mulți sunt puși la săpat șanțuri anti-tanc, în dosul frontului și când frontul se apropie de ei, aceștia se predau trupelor eliberatoare, în timp ce rușii se retrag în dezordine.

Unii dintre cei mobilizați de bolșevici, după ce scapă din mâinele lor, se înrolează în rândurile trupelor româno-germane, luptând cot la cot cu acestea din urmă.

Zilele trecute am avut prilejul să stăm de vorbă cu un elev de liceu din Chișinău, anume Teodoroglu Neculae, care a fost mobilizat de sovietici pentru lucru, în ziua de 6 Iulie 1941, deci când războiul împotriva bolșevicilor era în toiu.

DELA CHIȘINĂU SPRE ROSTOV, PE JOS...

Din declarațiile acestui elev, venit la Chișinău în ziua de 17 Iunie a. c. reiese că la 6 Iulie bolșevicii au luat foarte mulți tineri basarabeni pentru a-i pune la săpat șanțuri anti-tanc. El a mers, împreună cu alți tineri, 2500 km. pe jos din capitala Basarabiei și până la Rostov, trecând prin următoarele localități mai însemnate: Criuleni, Dubăsari, Cotovsk, Nicolaew, Melitopol, Mariopol, Rostow. Pe drum nu i s'a dat aproape nimic de mâncare

Ajuns aici, slăbit de puteri și obosit de drum, a fost pus îndată la săpat șanțuri anti-tanc. In timpul muncei i se dădea câte 200 kgr. de pâine și apă. Rar de tot, când mai vedea și puțină supă. Atât el, cât și ceilalți basarabeni erau obligați să sape câte 6 metri cubi de pământ.

Pentru efectuarea acestei munci trebuiau să se scoale cu noaptea 'n cap și să lucreze până seara târziu. Dacă se întâmpla să nu termini lucrul, nu ți se dădea nimic de mâncare, ne spune elevul Teodoroglu. Deaceia căuta să facă sforțări supraomenești numai ca să termine suprafața dată, pentru a putea pune măcar câte o fărâmă de pâine în gură.

„După câtva timp, văzându-se complect istoviți, ne-au dat drumul dela lucru, ducându-ne în Caucaz, spre Bacu, Tiflis, iar de aci am trecut Marea Caspică, îndreptându-ne spre Iran. Ne-am oprit puțin la Aschabatt, oraș la granița Iranului, de unde am plecat la Taschent, Almata, Turchestan. In tot timpul călătoriei nu ni s'a dat nimic de mâncare. Muream literalmente de foame. Ne hrăneam cu fel de fel de buruieni și verdețuri. Slăbisem, de parcă eram o arătare, continuă elevul nostru.

INROLAT IN ARMATA SOVIETICĂ...

In urma înfrângerilor bolșevice, simțându-se nevoie de soldați, elevul Teodoroglu a fost instruit zece zile într'un centru din Turchestan și apoi l-au trimis la front, cum au făcut de altfel și cu alți basarabeni luați pentru lucru. Aceasta s'a întâmplat la 23 Ianuarie 1942. Au fost puși câte unul în pluton. Se temeau să-i pună pe toți la un loc, ca să nu se predea nemților. In urma plutoanelor stăteau comisarii, dintre care majoritatea erau evrei. Aceștia îi îndemnau pe toți să lupte împotriva „inamicului general care le cutropise Țara". Să luptăm până la moarte pentru scumpa noastră Rusie". „Pe moldovenii din Basarabia, care nu sunt de același neam cu românii, îi vom elibera de sub jugul lor", spuneau comisarii evrei.

Inrolându-se în armată au început să le dea puțină pâine și puțin grâu fiert, cu această mâncare își mai potoleau puțin foamea.

La întrebarea noastră unde a luptat, elevul ne spune că a fost dus pe front la sud de Harkov, în pădurea Sveatogorsk, unde a stat în apărare, apoi a participat la ofensiva bolșevică de astă iarnă, care s'a soldat, spre marea și nespusa mea bucurie, cu un nemaipomenit eșec, ne spune, elevul Teodoroglu. Din plutonul meu — continuă el — n'au mai rămas decât 5 oameni. Din cauza marilor pierderi trebuia să se complecteze rândurile. Eu așteptam din zi în zi momentul prielnic pentru a mă preda. Pe când mă duceau spre Adreevsca, un sat în apropiere de front, am fugit în timpul nopții, pe neobservate așteptând sosirea trupelor germane, cari n'au întârziat să vină.

SOLDAT ȘI LUPTĂTOR IN CADRELE MAREI ARMATE GERMANE

Predându-mă bucuros trupelor germane, pe care le așteptam zi și noapte, am fost îndată interogat și când le-am spus că sunt român basarabean, s'au purtat foarte frumos cu mine, întrebându-mă ce dorință am. Le-am spus — continuă elevul — că vreau să lupt pe front împotriva acelora care-mi cotropise provincia la 28 Iunie 1940 și care mă luase forțat din orașul meu drag — Chișinău.

Intrucât eram peste măsură de istovit fizicește, mi-au făcut un tratament special și când au văzut că sunt bine, m'au îmbrăcat în uniformă nemțească și m'au trimis pe front, lângă orașul Arteomovsk, pe Donet, unde am luptat o lună și ceva. In timpul unei inspecții militare, am fost întrebat de un lt. colonel german de unde sunt și cum am ajuns luptător în cadrele armatei nemțești.

După explicațiile date l-am rugat, dacă se poate, să mă mute într'o trupă românească sau să mă trimită acasă, ca să-mi văd părinții. Mi s'a permis să mă întorc în Basaraba și după mai multe săptămâni de mers am ajuns în Chișnău echipat complet cu haine nemțești. Când m'au văzut părinții, nu m'au cunoscut, decât după ce am început să vorbesc cu ei. Bucuria revederii a fost mare și înduioșătoare.

ZĂPĂCEALA ȘI MORALUL DECĂZUT AL TRUPELOR SOVIETICE

In cursul convorbirii noastre, m'am interesat de tratamentul la care sunt supuși românii basarabeni mobilizați pentru lucru sau deportați de bolșevici. Nimic nou în această privință. Se confirmă numai afirmațiile celorlalți basarabeni, cari au reușit să scape din iadul bolșevc. Pretutindeni domnește mizeria, murdăria și foametea. In special iarna care a trecut a fost nespus de grea pentru moldovenii deportați sau luați pentru lucru. Toți au suferit de foame și frig. Elevului Teodoroglu i-au căzut unghiile dela picioare, din cauza înghețului. Umbla aproape desculț înfășurându-și picioarele cu niște cârpe și stând până la predare, numai într'o haină de elev, cu care plecase. Interesându-ne de moralul trupelor bolșevice, ni s'a răspuns că este foarte decăzut, mai ales în urma eșecului suferit în iarna aceasta, când bolșevicii trâmbițau în toate părțile marea lor ofensivă și ocuparea „Berlinului. O mare parte din populație este gata să se răscoale. In special Cazacii dela Don sunt foarte nemulțumiți de regimul sovietic. E greu însă să te răscoli întrucât o bănuială cât de mică seceră mii și chiar zeci de mii de locuitor. Soldații de pe front nu se pot răscula de frica comisarilor și politrucilor, iar unii luptă nebunește, temându-se să nu cadă prizonieri la inamic, în care caz vor fi arși de vii, după ce li se vor scoate ochii.

In continuare elevul nostru ne vorbește despre zăpăceala ce domnește în rândurile armatei sovietice. Nu odată soldații bolșevici au atacat zile întregi sate care erau în mâinele lor. Deasemenea avioanele bolșevice au bombardat adeseori localități neocupate încă de germani sau români. Noroc însă că bombele nu prea explodau, așa că populația satelor bombardate nu avea prea mult de suferit.

La sfârșitul convorbirei noastre, l-am întrebat pe elevul Teodoroglu, dacă dorește să se întoarcă pe front.

— Nu numai că doresc, dar chiar vreau să plec cât mai curând pentru a lupta alături și de frații mei, așa cum am luptat lângă marii noștri aliați, cari m'au tratat cum nu se poate mai bine.

„Am fost piele și oase și m'am întors gras acasă" au fost ultimele cuvinte ale elevului Teodoroglu, în ochii căruia se vede adânca bucurie ce o simte, văzându-se din nou lângă casa părintească.

Sergiu C. Roșca

Cât zahăr se eliberează pe luna Iunie?

Se știe că potrivit măsurilor luate de guvern, în cursul acestei luni populația din regiunile pomicole vor primi o cotă de zahăr sporită pentru a putea pregăti marmeladă în vedera iernii. Hotărîrea este să se acorde câte 1,250 kgr. de persoană.

Populația Chișinăului de exemplu va primi deocamdată câte 1 kgr. de persoană, urmând ca restul să se acorde pe măsura posibilităților. Deasemenea vor primi cota sporită și populația celorlalte orașe din Basarabia. Evreii nu vor primi zahăr.

Societatea de ajutor - reciproc a clerului din mitropolia Basarabiei a fost reînființată

La ultima adunare eparhială ținută în localitate, s'a hotărît ca societatea de ajutor reciproc a clerului să fie reînființată, întrucât toți preoții au plătit până la 1940 cota anuală ce s'a acordat tuturor clericilor ieșiți la pensie. Ori stăpânirea bolșevică a desființat această casă împreună cu casa emeritală, luându-le toți banii, iar pe pensionarii ce aveau dreptul la o remunerație i-au scos din aceste drepturi. I. P. S. Arhiepiscop Locot. Efrem luând în considerare atât hotărîrea adunării eparhiale cât și raportul fostului consiliu de administrație al Soc. de ajutor reciproc a aprobat reînființarea acestei case. Astfel s'au dat ordine ca protopopii să întocmească tablourile preoților și cântăreților ce sunt azi în funcțiune să le înainteze consiliului eparhial petru a se dispune încasarea pe jumătăți de an a cotizațiilor. S'a hotărît ca fiecare preot să plătească câte 200 lei și cântăreții câte 100 lei pentru fiecare jumătate de an. Consiliul de administrație se compune din păr. Ioan Silvestrovici, păr. Nicolai Bolboceanu și d. Mihail Filonov.

Numărul pensionarilor societății va fi dela început foarte mare, întrucât în curs de 2 ani mulți au decedat, au fost pensionați sau unii au fost deportați. In tot cazul noul consiliu de administrație, care lucrează în mod complectamente onorific va avea de rezolvat o sumedenie de probleme foarte grele și interesante în acelaș timp.

CINE INTOCMEȘTE CARTEA DE IMOBIL PENTRU CASELE EVREEȘTI?

Cu ocazia lucrărilor de întocmire a cărților de imobil, conducerea biroului respectiv s'a isbit de următoarea neprevedere a legii: cine întocmește cartea de imobil pentru locuințele evreești, deoarece locatarii actuali nu au dreptul.

Legea prevede ca acolo unde statul este proprietar, cartea de imobil o întocmește statul prin mandatarul său. Ori aici casele ce au intrat în patrimoniul statului nu au toate un administrator și deci nu are cine întocmi cartea de imobil.

Conducerea Biroului populației a sesizat Direcția Românizării cerând lămuriri pentru punerea chestiunii la punct.

Prizonierii basarabeni și transnistrieni predați armatelor române

Se știe că în armata sovietică sunt încadrați atât locuitori din Basarabia, dintre cei mobilizați și care n'au putut să fugă până în prezent, cât și transnistrieni.

Pentru o mai bună și mai ușoară triere a lor, autoritățile germane și române au stabilit ca toți prizonierii originari din Basarabia și Transnistria, ce vor cădea în mâinile armatelor aliate, să fie predați armatelor române (desigur operațiunea făcându-se în spatele frontului) iar cei originari din alte provincii și cari sunt luați de armatele operatoare române, să fie predați autorităților militare germane.

Autoritățile noastre îi triază și procedează cu ei în consecință.

Indemnizația de reședință se acordă și în caz de mobilizare a funcționarilor

Directoratul Finanțelor din Basarabia a trimis o adresă directoratelor din această provincie, prin care face cunoscut că potrivit dispozițiunilor primite dela Ministerul de Finanțe, funcționarii din Basarabia urmează să primească și indemnizația de reședințe atunci când sunt mobilizați.

Adresa mai precizează că potrivit dispozițiunilor aceluiași minister această indemnizație de reședință o vor primi și funcționarii cari sunt în concediu de boală.

Când se va sfinți catedrala din Chișinău?

Intrucât la 19 Iulie a. c. urma să se facă mari serbări cu ocazia împlinirii unui an dela intrarea armatelor în capitala Basarabei, se hotărîse în principiu ca tot atunci să se facă și sfințirea Catedralei orașului nostru. Ori în ultimul moment intervenind o amânare a serbrilor, sfințirea catedralei se va face mai târziu. Pân atunci lucrările de reparații vor continua.

Săptămâna viitoare începe eliberarea tălpii și a pielii pentru încălțăminte

Am arătat la timp că Primăria, Camera de comerț și I. N. Coop-ul din localitate au instituit o comisiune formată din d-nii Boldur, președinte, din partea primăriei Municipiului, Ursu din partea prefecturii de județ și un delegat al I. N. Coop-ului, comisiune însărcinată cu acordarea încălțămintei și talpei pentru populația orașului nostru.

Intâiul număr de cereri înregistrate de această comisiune fiind rezolvat, săptămâna viitoare va începe eliberarea talpei și pielei pentru încălțăminte. S'a acordat următorilor cismari dreptul de a ridica piele și talpă dela I. N. Coop: I. Gheorghiu din str. Regele Carol I nr. 40; V. Prepeliță din str. Regele Carol I nr. 36; Vasliu din str. Reg. Carol I 27; Filipescu din str. Dragalina nr. 83; Draga din str. Alex. Cel Bun 57; Cerbu din str. Petru Rareș nr. 12 și Petcu din str. General Broșteanu nr. 2.

Cei ce obțin bonuri, se vor prezenta la unul din cismarii amintiți mai sus dela cari vom primi cele prevăzute în bon. Aceștia vor putea lăsa cismarilor respectivi încălțămintea pentru fabricare sau reparație sau vor ridica pielea și talpa și vor încredința-o altor cismari. Cismarii vor încasa pentru talpa și pielea respectivă costul prevăzut în ordonatele I. N. Coop-ului. Nimeni nu va putea încasa mai mult iar cei ce vor încerca să schimbe pielea sau talpa, vor fi aspru pedepsiți.

Noui dispoziții pentru eliberarea actelor mitricale de naștere, căsătorie sau deces

Conducerea Arhiepiscopiei Chișinăului a trimis, prin protoieriile respective, tuturor p. c. preoți un ordin, potrivit căruia preoții parohi nu au dreptul să elibereze acte mitricale celor născuți, căsătoriți sau decedați după introducerea stării civile în Basarabia, adică după anul 1930. Ordinul prevede măsuri drastice împotriva acelora ce eventual ar elibera asemenea acte, care, potrivit legilor în vigoare, nu pot fi eliberate decât de oficiile stării civile depe lângă primăriile respective.

Directoratul Invățământului și cultelor din Basarabia a trimis sfintelor episcopii o adresă, prin care dispune ca oficiile parohiale să depună corespondența poștală la oficii cu borderou în dublu exemplar, unul rămânând la oficiu. In borderou trebue să se menționeze instituția și Directoratul din care face parte.

POȘTA REDACȚIEI

D. BEREZESCU PAVEL, corespondent, Ismail: La întâmpinarea dvs. vă facem cunoscut că știrea la care vă referiți, ne-a fost transmisă de către redacția noastră din Chișinău, a cărei bună credință n'o putem pune nici o clipă la îndoială.

D-nii Redactori ai noștri din Chișinău au căderea să urmărească și să înregistreze absolut tot ce interesează viața de toate zilele a provinciei noastre.

Dacă știrea privind școala de cântăreți a mai apărut în această gazetă, nu este nici un prejudiciu. Dimpotrivă.

D. LEOPOLD VIDRAȘCU, corespondent, Odesa: Faptul că dintr'o corespondență a Dvs. am șters numele unei persoane oarecare, nu trebue să supere pe nimeni.

Ziarul „Basarabia" este ziarul nouei vieți românești și înțelege să nu publice numele actualilor sau foștilor masoni sau numele diferitelor „cozi de topor" chiar dacă în Unirea din 1918 au jucat vreun rol.

Privitor la a doua chestiune, înaintați-ne cu întoarcerea poștei 2 (două) fotografii spre a vă putea trimite cartea de legitimație

BAZARUL ROMÂNESC

Articole de menaj

VINDE CU PREȚURI EFTINE tot felul de articole de GOSPODARIE, de MENAJ și FIERARIE.

VASE SMALTUITE, OALE, CRATIȚE, căldări, lighiane, (lămpi de gătit, fitile de rezervă) și tot felul de PORȚELANURI și STICLARIE.

VA RUGAM, VIZITAȚI-NE CU INCREDERE.

Adresa: Chișinău, str. Mareșal Badoglio No. 84 colț cu str. Ștefan cel Mare.

615 Proprietari **ION STANCIU - G. GEOARSĂ**

DOCTOR

AL. FILOTI

Vechiu Medic Primar de Spital

BOLI INTERNE, CHIRURGICALE ȘI DE FEMEI

OPERAȚII CHIRURGICALE

Consultații 10—1, 3—5

Str. Universității 15, colț cu str. Berthelot.

Dr. A. BLINOV

Consultații pentru

BOLI NERVOASE

și ENDOCRINE (turburări ale glandelor cu secreție internă și a schimburilor nutritive)

SIFILIS

4—6 p. m.

CHIȘIANAU

Str. General Berthelot (Leovei) 50, colț cu str. Mihai Viteazu 661

HARALAMBIE MARCHETTI

AVOCAT

CHIȘINĂU

str. Iașilor No. 40

Telefon 405

695

Birou de Notariat și Avocatură

AVOCAT

CONSTANTIN STOENESCU

Căpitan în retragere

Procese militare, penale, civile, fiscale, pensii

Consultații: 4—6 p. m.

Chișinău str. I. C. Brătianu (fostă str. Podolscaia) 36 (754)

TRIBUNALUL LAPUȘNA, S. II-a

PUBLICAȚIE Nr. 13167

1942, Iulie 6

Noi Președinele Tribunalului Lăpușna, Secția II-a; Văzând cererea înreg. la No. 1241/942, de constatarea morții prezumate;

In baza art. 14 din Decretul-Lege No. 173/941, pentru constatarea morții prezumate, invităm pe cei ce au știri despre existența lui Andrei Munteanu și Vasile Munteanu, foști cu ultimul domiciliu in comuna Molești, Jud. Lăpușna, să le comunice acestui tribunal.

Dosar No. 184/942

Președinte, **Iacob Lozinschi**

Prim Grefier, **N. Manea**

(755)

GREFA TRIBUNALULUI LAPUȘNA SECȚIA II-a

Extract Nr. 12990

1942, Iulie 1

Prin petiția înreg. la No. 3492 din 5 Septembrie 1939, Melania Cerchez născută Popovici, domiciliată in Chișinău str. Alex. Donici No. 51, a intentat acțiune de divorț contra soțului său Vasile Simion Cerchez din comuna Biești, Jud. Orhei, pentru cauză determinată.

Din această căsătorie au rezultat doi copii: Ilie și Alexandru; iar păritul-soț posedă ca avere una casă cu locul de sub ea și 5 (cinci) hectare pământ arabil in comuna Biești, jud. Orhei.

Reclamanta se servește cu act de paupertate.

Prim Grefier, N. Manea

(752)

In veci nemângâiați: Alexandra mamă, Leonid frate, Nina și Constantin Nițelea soră și cumnat, precum și familiile înrudite, anunță că s'a împlinit un an dela moartea eroică a scumpului lor

Vsevolod L. Popandopol

(SEVA)

Sublocotenent

căzut vitejește în luptele pentru dezrobirea Basarabiei în ziua de 5 Iulie 1941.

Pentru pomenirea sufletului său blând și bun, s'a oficiat un parastas în biserica din Cobâlca-Orheiu la 12 Iulie a. c., la care au luat parte toți camarazii și prietenii ce l-au cunoscut și l-au iubit.

Fabrica de Tâmplărie

„CLUJANA"

CHIȘINAU, STR. 27 MARTIE, 72

Execută și vinde tot felul de lăzi pentru ambalat fructe

(683)

INFORMAȚII

Au fost numiți inspectori generali pentru învățământul primar-normal, seminarial și special, pe data de 1 Iulie 1942, următorii:

N. C. Enescu, profesor titular, specialitatea pedogogie, la Școala normală de băeți din Cernăuți, inspector general pentru învățământul primar, normal, seminarial și special la Directoratul Invățământului și Cultelor din Cernăuți:

D. Constantin Cumpănă, profesor titular definitiv, specialitatea filosofie, la Seminarul teologic din Chișinău, inspector general pentru învățământul primar, normal, seminarial și special la Directoratul învățământul primar, normal, seminarial din Chișinău.

Au mai fost numiți pentru învățământul secundar teoretic:

D. Anton Vidrașcu, profesor titular, specialitatea geografie, la liceul „Național" din Iași, inspector secundar pentru geografie și științe la Directoratul Invățământului și Cultelor din Chișinău.

Se aduce la cunoștința celor interesați că Ministerul Apărării Naționale angajează urgent dactilografi sau dactilografe diurniști.

Nu se cer condițiuni speciale de studii sau vârstă.

Candidații trebue să cunoască perfect dactilografia.

Cererile se vor adresa Ministerului Apărării Naționale — Direcția Personalului de unde candidații vor putea primi orice relațiuni.

Cererile se primesc până la data de 15 Iulie 1942.

Ce se câștigă prin arătura de vară

Lucrările institutului de cercetări agronomice demonstrează că, executând arătura de vară la timp, recolta se mărește cu 40—60 la sută. In unele cazuri acest surplus se ridică la 100 la sută.

Admiterea în școlile de subofițeri ale armatei de uscat

Ministerul Apărării Naționale face cunoscut următoarele:

1) In acest an vor funcționa următoarele școli de subofițeri activi și de rezervă:

Școala subofițeri infanterie Făgăraș; Școala subofițeri infanterie, depe lângă Batalionul de gardă al Conducătorului Statului; Școala subofițeri infanterie depe lângă centrul de instrucție Botoșani; Școala subofițeri cavalerie, la Sibiu; Școala subofițeri artilerie și guarzi de artilerie la Mihai Bravul (Dadilov); Școala subofițeri pionieri, la Râmnicul Vâlcea; Școala subofițeri transmisiuni la București; Școala subofițeri șofeuri mecanici, la București și Școala de submaeștri mecanici auto, la București.

2) Condițiunile de admitere în școlile de subofițeri activi și de rezervă precum și pentru submaeștri mecanici auto ai armatei de uscat, se găsesc la toate unitățile armatei, comunicate cu Ordinul General No. 46 din 2 Iulie 1942.

3) **Vor fi primiți în școli:**

a) Sergenții și caporalii din activitate contingentul 1940, 1941, 1942 și 1943 dela unitățile aflate în zona interioară la 1 Iulie 1942, precum și voluntarii acestor contingente din aceleași unități;

b) Voluntarii dela vatră;

c) Tinerii recrutați în baza art. 72, obligatoriu pentru cei care se vor încorpora în cursul acestui an

CONDIȚIUNI DE ADMITERE:

a) **Vârsta:** Sergenții și caporalii contingentului 1940, 1941, 1942 și 1943 (inclusiv voluntarii din aceste contingente), să nu depășească vârsta de 25 ani la 31 Decembrie 1942).

Voluntarii dela vatră să aibă cel puțin 18 ani împliniți la 1 August 1942 și maximum 20 ani împliniți în cursul anului între 1 Ianuarie la 31 Decembrie 1942.

Tinerii recrutați în baza art. 72, vârsta pe care o au la data încorporării.

b) **Studii:** 4 clase primare pentru cei dela oraș și

5 clase primare pentru cei dela sate.

ACTE:

Cererile candidaților vor fi înaintate prin unitățile respective direct la școlile unde doresc să candideze, cel mai târziu până la 25 Iulie 1942, însoțite de următoarele acte:

Actul de naționalitate, eliberat de primăria respectivă Actul de sănătate, eliberat de medicul unității la data plecării la școală: Pentru voluntarii dela vatră actul de sănătate nu este necesar, înlocuindu-se prin vizita medicală, la școală. Actul de naștere; Cetificatul de studii; Certificat că nu este căsătorit, eliberat de primărie; Certifict de moralitate, eliberat de primăria respectivă cu dată recentă (numai pentru voluntarii de la vatră); Copie depe foaia matricolă, pentru candidații și voluntarii în termen; Angajament autentificat, prin carec andidatul se obligă a servi în armată 6 (șase) ani; Consimțământul părinților, pentru voluntarii dela vatră.

Filme cu subiecte din acest război

Casa de filme „Tirrenia", care și-a început activitatea cu realizarea neuitatului scurt metraj: „Ninna nanna, papà sta in guerra...", turnează în momentul de față alte două filme: „Cota 731" și „Ferestrele dinspre mare". Primul va fi o viziune a eroicelor lupte date de soldații italieni pe culmea Monasterollo din Albania. Cel de al doilea va fi povestea evenimentală al unei nave curățitoare de mine italiană. Direcția artistică a acestor două filme a fost încredințată tânărului dar genialului regisor Amedeo Castellazzi.

Actele de vitejie neîntrecută și culmile de eroism înfăptuite de tinerii fasciști voluntari, care luptă pe frontul din Africa de Nord vor fi imortalizate într'an alt film de scurt metraj: „Bătălia".

ȘTIRI DIN ODESA

Cursuri de limba română

Toți administratorii și funcționarii conducerii Serviciului Imobilelor, circ. V-a, și-au arătat marea lor dorință de-a învăța limba română. Pentru aceasta s'au adresat d-lui Inspector școlar Leopold Vidrașcu, însărcinat cu organizarea și conduceera cursurilor acestora în raza Municipiului Odesa, cerând să li se dea dascăli pricepuți.

Cursiștii au fost împărțiți în 4 grupe așa fel ca fiecare să aibe lecții de trei ori pe săptămână, câte două ore pe zi.

Cursurile în această circumscripție au și început și au loc conform orariului stabilit.

Recensământul tinerilor în vârstă de școală

Direcția Culturii și Cultelor din Municipiul Odesa a făcut cunoscut Directoratul Culturii și Cultelor de pe lângă Guvernământul civil al Transnistriei, pentru întocmirea recensământului tinerilor în vârstă dela 5 la 18 ani.

De îndată ce se vor primi formularele dela învățământ, se va proceda la recenzarea cuvenită.

Dela „Casa învățătorilor"

Recent, la adunarea generală a membrilor sus numitei Case, a fost desenată noua conducere în care au intrat următorii învățați din orașul Odesa: Președinte, d. profesor Potapenco Gh.; vice-președinte d. profesor Kundert V.; casier, d. Anatoliev V.; secretar d. profesor Ivanov V.; membru, d-nii profesori: Lazurschi V., Androsov, Beloded S. și Grusenschi A. In Comisia cenzorilor au intrat d-nii: profesor Faas, președintele comisiei; profesor Goncearov P., secretar și profesorii Zarembo și Vladânceanschi N., membri.

Tot atunci s'a ținut întâia ședință a nouei conduceri, când au fost rezervate amănunțit toate problemele ce formau obiectul adunării „Casei Invățătorilor" din municipiul Odesa.

Vizite

In localitate a sosit d-ra profesoară de l. franceză Nimfa Djionat, dela Universitatea din Iași. Scopul vizitei este de a face cercetări științifice în ceiace privește specialitatea d-sale. Muncește neprecupețit: zile de-arândul cercetează rafturile bibliotecilor lăsate în neorânduială de bolșevici. Este munca omului de știință ce nu se lasă servit de altul. Totodată d-sa își pregătește teza de doctorat.

L. V.

ORGANIZAREA INDUSTRIEI ALIMENTARE

D. Grigore Popescu secretar general la departamentul economiei naționale subsecretariatul de stat al aprovizionării a semnat următoarea deciziune:

Uniunea Generală a Industriașilor din România se însărcinează cu întocmirea documentațiilor necesare pentru organizarea industriilor și a articolelor de întreținere.

Uniunea este autorizată a face, în numele subsecretariatului de stat al aprovizionării orice anchetă și a cere întreprinderilor sau producătorilor respectivi comunicarea oricăror date, informațiuni și somațiuni, completări de fișe, etc.

In acest scop, se delegă, în cadrul Uniunei Generale a Industriașilor din România, pentru sectoarele mai jos stabilite, domnii:

Manolescu-Strunga: pentru industria zahărului.

D. Negel: pentru mori, industria de paste făinoase, biscuiți, arpacaș, decorticare de cereale și surogate de cafea.

G-ral D. Rădulescu: pentru industria de mezeluri.

Leon Rădulescu: pentru industria conservelor de orice fel:

G. K. Constantinescu: pentru producția de lapte și industria produselor din lapte:

N. Romanită: pentru industria oțetului:

G-ral Vasilescu: pentru industria uleiului;

Ing. Zamfirescu: pentru industria săpunului.

Producătorii agricoli și industriile de produse alimentare și de articole de întreținere cuprinse în categoriile stabilite în art. 1. sunt obligați a trimite răspunsurile la orice cerere de documentare făcută în numele Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării, prin delegații mai sus numiți, în termen de cinci zile dela primirea cererilor.

Producătorii agricoli și industriile de produse alimentare cari au primit, în scopul mai sus arătat, cereri de documentare dela Uniunea Generală a Industriașilor din România, până la data publicării prezentei deciziuni, sunt obligați a trimite răspunsurile în termen de două zile dela această dată.

Netrimiterea în termen a răspunsurilor, răspunsurile incomplete sau neconforme cu realitatea se pedepsesc în conformitate cu dispozițiunile Decretului Lege pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic, Nr. 1215 din 3 Mai 1941, cu modificările sale ulterioare.

NU SE MAI FAC DESHUMĂRI DE EROI

Ministerul Apărării Naționale aduce la cunoștință că toate deshumările de eroi aprobate până în prezent, au fost datorite unor cauze de forță majoră și anume:

— Prăbușirile de teren dela Soroca, prin care mormintele eroilor din vecinătate erau sortite să fie parte răscolite, parte pierdute;

— deshumările ordonate de autoritățile locale prin amenajarea de noui cimitire de eroi în Basarabia, unde au fost strânși toți eroii înmormântați prin curțile bisericilor.

Aceste lucrări fiind astăzi terminate, Ministerul Apărării Naționale face cunoscut că până la noui dispozițiuni nu se mai aprobă nici o deshumare.

Sport

GRADJANSKY INVINS DE VENUS ȘI EGAL CU F. C. RAPID

Venus-Gradjansky 2-0 (0-0)

Rapid-Gradjansky 2-2 (2-0)

Stadionul Venus a găzduit Sâmbătă și Duminecă matchurile turneului echipei campioane croate Gradjansky, una din formațiile de elită ale footballu-lui continental.

Adversarii croaților au fost Venus și Rapid.

In prima zi a turneului, foștii campioni naționali, jucând cu elanul lor caracteristic, au obținut o victorie strălucită, cu un scor concludent, în fața unui adversar de clasă, care venea în țară cu performanțe de prestigiu continental.

Cu puțin timp în urmă, Gradjansky realizase două performanțe care îi fac cinste, învingând fără drept de apel naționala bulgară cu 6—0 și terminând la egalitate cu echipa națională a Ungariei, la Budapesta.

Fără să se intimideze în fața cărții de vizită a oaspeților, Venus a jucat minunat și a obținut cea mai mare victorie a footballului românesc, cu o formație curat românească.

In cel de al doileea joc al turnului, croații au terminat la egalitate cu F. C. aRpid, echipa cosmopolită a footballului românesc.

Venus a învins sigur pe Gradjansky cu 2-0 (0-0)

Gradjansky este o mare forță în football atât prin valoarea individuală a jucătorilor, cât și prin jocul de clasă practicat în ansamblu. Jucătorii croați posedă o tehnică individuală, care nu este departe de cea a vedetelor cu renume continental și practică un foot-ball extrem de iute și atletic.

Venus se prezenta în fața oaspeților în urma unei recente înfrângeri, la scor, din partea Sp. Studențesc și după clipe grele, care îi amenințau însăși existența.

Jucătorii și suporterii, îndrăgiți de club și de mândria românească, și-au strâns rândurile și Venus a renăscut.

Victoria de Sâmbătă a Venusului este o victorie a românismului.

Goalurile, jucătorii

După o repriză în care cei doi adversari sunt egali, Venus face în cea de a doua o schimbare, care se dovedește o reușită inspirație.

Iordache trece în locul lui Humis și echipa foștilor campioni naționali devine periculoasă. De pe extremă, Humis, rănit, centrează, creind o fază favoribilă în fața porții lui Urch, Andrei Rădulescu interceptează și împinge mingea lui Iordache, care trage și înscrie imparabil, în minutul 50.

Din nou o fază dramatică în fața porții croate și Mihăilescu înscrie cel de al doilea punct pentru gazde în min. 12.

S'au remarcat dela învinși Bozovici, Lehner, Woelf, Lokosik și Pleșe.

Del Venus: David, care a făcut un joc excepțional, amintind partida cu Italia, Beffa, Crum și Iordache.

D. I. Ceaușeaun a condus atent fomațiile:

VENUS: David, Ionescu Crum, Beffa, Cearughin, Ferrau, M. Popescu, Andrei Bărbulescu, Ene Mihăilescu, A. Rădulescu, Iordache (Humis), Humis (Iordache).

GRADJANSKY: Urch, Bozovici, Cimermancici, Lehner, Iasbinsek, Kokotovici, Watecatd (Rosandici), Woelfl, Lenik, Kokosik și Piese.

Rapid a terminat la egalitate cu Gradjasky 2-2 (2-0)

Ca și în jocul precedent, oaspeții au desfășurat și Duminecă un joc de mare clasă. Au întâlnit însă un adversar în formă bună și au trebuit să cedeze, după 90 de minute de joc, în care au entuziasmat asistența.

Rapid a condus aproape tot timpul cu 2-0 și apoi cu 2-1, pentru ca apoi să termine la egalitate.

Punctele au fost înscrise de Baratky (min. 1) și Sipoș (min. 4) pentru Rapid, iar pentru croați de Woelfl și Lesnik.

Au plăcut dela învingători Sadowsky, Ghiurițan, Moldoveanu și Filotti iar dela Gradjansky s'au remarcat ca și în ajun, Wolfl, Lesnik și Pleșe.

D. Emil Kroner a condus bine formațiile:

RAPID: Sadowsky, Ghiurițan, Moldoveanu, Costea, Rășinaru, Wetzer III, Sipoș, Radu Florian (Filotti), Baratky, Filloti (Dan Gavrilescu); Tănăsescu (Bogdan).

GRADJANSKY: Urch, Bozovici, Cimermancici, Lehner, Iasbinsek, Kokotovici, Rosandici, Woelfl, Lesnik, Lokosik, Piese.

Sportul Studențesc conduce în campionatul de război

Sâmbătă și Duminică s'a desfășurat în Capitală și în țară matchurile etapei a II-a a campionatului de războiu.

La București, pe arena Venus, în cadrul turneului echipei croate, s'au jucat matchurile *Rapid—Juventus, Venus—„U"* și *Unirea Tricolor—F. C. Craiova*. La Brașov *Sp. Studențesc* a întâlnit *A. C. F. R.* și la Galați, echipa locală *Gloria C. F. R.* a dat replica formației *Carmen*.

Rezultatele technice sunt următoarele:

F. C. RAPID—JUVENTUS 5-1 (4-0)

Au înscris: Baratky (2), Radu Florian, Gavrilescu și Sipos pentru Rapid iar pentru Juventus, Stoian.

VENUS—UNIVERSITATEA 4-3 (1-1)

Au marcat: A. Rădulescu (2), Ene și Bărbulescu pentru Venus și Dascălu (2) și Medrea III pentru „U".

UNIREA TRICOLOR—F. C. CRAIOVA 4-4 (3-1)

Au înscris pentru bucureșteni: Rugiubei (2) Dumitrescu și Bodea, iar pentru F. C. Craiova: Albu (din 11 m.), Bătrin (2) și Thierjung.

SP. STUDENȚESC—A.C.F.R. 4-1 (2-0)

Cele patru puncte ale învingătorilor au fost înscrise de Constantinescu-Grecu (2), Gigă Popescu și Dumitrescu II. Goalul de onoare al învinșilor a fost înscris de Spirea Albulescu.

CARMEN—GLORIA C.F.R. 1-1

După consumarea matchurilor celei de a doua etape, campionatul de războiu are următoarea înfățișare:

1. Sp. Studențesc	2	2	0	0	11:2 =4
2. Rapid	2	2	0	0	8: 3—4
3. F. C. Craiova	2	1	1	0	11: 4—3
4. Carmen	2	1	1	0	9: 5=3
5. C. F. R.	1	1	0	0	1: 0=2
6. Venus	2	1	0	1	5:10=2
7. Un. Tricolor	2	0	1	1	4: 5=1
8. Gloria CFR.	2	0	1	1	1: 8=1
9. Juventus	1	0	0	1	1: 5=0
10. „U"	3	0	0	2	5: 7=0
11. ACFR	3	0	0	2	5:12—0
12. FC Ploești	0	0	0	0	0

România a învins Slovacia, la tennis cu 5-1

Pe terenurile Tennis-Clubului Român, s'a desfășurat în zilele de 10, 11 și 12 Iulie matchul de tennis dintre echipele reprezentative ale României și Slovaciei. Deși lipsită de serviciile lui Constantin Tănăsescu, campionul național, formația română a reușit să învingă pe cea slovacă pentru a doua oară, în acest an, de astădată cu scorul de 5-1.

Singura partidă a fost pierdută de Marin Viziru, care stăpânit de tracul debutului, a cedat rutinatului dr. Filo, în prima zi a matchului cu 6-0, 6-3, 8-6.

Jocurile au fost urmărite de un public numeros, care a îndurat cu abnegație căldura sufocantă din ultimele zile.

Printre spectatori am remarcat pe d. general Iacobici, d. col. Medeleanu, conducătorul sportului românesc, d. prof. Costandache președintele Federației române de tennis, d. Herman Klacho, însărcinatul de afaceri al Slovaciei, Al Botez etc.

Rezultatele tehnice al întâlnirilor sunt următoarele:

Simplu domni: *Dr. Filo bate Marin Viziru 6:0; 6:3; 8,6.*

Caralulis b. Kosinar 6:3; 6:2; 6:1.

SAMBATĂ 11 IULIE

Dublu domni—*Rurac—Viziru bat Vrba-Kosinar 6:3; 6:1; 7:5.*

Caralulis—Schmidt bat dr. Filo-Kreicz 11:9; 6:2; 6:2.

DUMINICĂ 12 IULIE

Simplu domni: *Schmidt b. Ilies cu 6:1; 6:0; 6:1.*

Rurac b. Vrba cu 6:4; 9:7; 6:4.

Cupa O.S.R. a fost oferită de d. col. Medeleanu, șeful sportului românesc, jucătorului slovac Vrba, pentru combativitate. Celorlalți jucători li s'au împărțit plachete.

ȘTIRI SPORTIVE

F. C. ODESA INVINGATOR LA CHIȘINAU

Deplasându-se la Chișinău, F. C. Odessa, a susținut Duminică un match de football în compania formației locale F. C. Nistru.

Transnistrienii au învins cu 3-1 (1-1), prin punctele înscrise de Majurento, Andreenco și Vasiliev. Pentru Gazde a înscris Marius Beraru.

REZULTATELE GALEI DE BOX DELA MARCONI

Gala de box desfășurată Duminică dimineața, la Marconi, s'a soldat cu următoarele rezultate:

AMATORI

C. Pavelescu (B. Sp.) învinge la puncte pe *C. Teodorescu* (Tir).

Leonte Macovei învinge la puncte pe *Voinea Mihail.*

Gh. Niculescu (Victoria) — Ilie Gheorghiu (Tir) Match nul.

Cuțaru C. (A. C. T.) învinge la puncte pe Jean Tomescu (Tir).

Ilie Antonescu (Tir) — Ion Pavelescu (B. Sport) Match nul.

A. Giurcă învinge la puncte pe M. Trofin.

MATCH PROFESIONIST

Petre Tofan învinge prin k. o. în repriza a patra pe *Costel Ștefănescu.*

ATLETISM

In urma rezultatelor înregistrate în cadrul concursurilor atletice desfășurate Sâmbătă și Duminică, pe A. N. E. F., s'au calificat pentru finala zonei bucureștene a cupei Nae Mărăscu următoarele echipe:

1. Viforul Dacia.
2. Victoria.
3. A. C. R.

CHICOMBAN A CAȘTIGAT CURSA CICLISTA BUCUREȘTI-ALEXANDRIA

Cursa ciclistă alergată pe distanța București-Alexandria și înapoi (164 km.), în regia grupării „Leonida" a fost câștigată de brașoveanul Chicomban (U. A. B.) care a parcurs distanța în 5 ore 13' și 45", cu o viteză medie orară de 31,362 km.

S'au plasat în ordine: Traian Constantin *(V.D.)*, Silivestru Ion *(Metropola)*, C. Georgescu *(U. A. B.)* etc.

MARȘ

„Circuitul Sevastopol", cursă de marș desfășurată, Duminică pe hipodromul Băneasa-Trap a fost câștigată de Fanea Vasile.

D. Ion Ionescu și-a însușit cursa de marș a oficialilor F. R. A.

Francarea scrisorilor destinate Germaniei

Direcțiunea Generală P. T. T. aduce la cunoștința publicului că s'a încheiat un acord cu Ministerul Poștelor Germane pe baza căruia începând dela 15 Iulie a. c. corespondența destinată Germaniei, Protectoratului Boemiei și Moraviei și Guvernământului General va fi francată precum urmează:

O scrisoare simplă până la 20 gr. 18 lei;

O scrisoare recomandată până la 20 gr. 38 lei.

CONCURS DE AFIȘE ORGANIZAT DE CONSILIUL DE PATRONAJ

Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale organizează pentru data de 10 August a. c., un concors public de afișe și machete pentru *chitanțe-valori și figurine,* cu subiecte din programul de activitate pe anul 1942-1943.

D-nii pictori-desenatori cari doresc să participe la acest concurs se pot adresa zilnic între orele 10-12 a. m. la Serviciul de Propagandă al „Oficiului Central al Ajutorului de Iarnă" din București, str. Gogu Cantacuzino 10

COLOSUL BOLȘEVIC

BERLIN, 13 (UTA). — A început ofensiva de vară a trupelor aliate pe frontul rusesc. Donul a fost depășit în mai multe locuri. Uniunea Sovietică se așează din nou în centrul evenimentelor.

Rusia Sovietică, cel mai mare stat omogen de pe pământ

In cartea lui O. von Niedermayer și J. Semionov, una din primele fraze este următoarea: „URSS este un continent. Ea este cel mai mare stat omogen al globului cu o țară de baștină de 5,6 milioane km. p. și o colonie alipită ei (Siberia) cu alte 16,2 milioane km. p. Uniunea Sovietică cuprinde aproape 1/6 din toată suprafața uscată a pământului".

Clima și pământul Rusiei

Clima este prin excelentă continentală, cu ierni grele și lungi, veri cu zăduf, primăveri scurte și toamne târzii. Temperatura scade cu latitudinea geografică.

O situație specială o are regiunea Murmanskului, unde se resimte influența Golfstreamului. Tot așa Crimeea, la sud de munții Ialta, cu o climă ca aceea a Rivierei italiene. Caucazul și Uralii au și ei o climă specială. Ploile cad vara.

Regiunile naturale, omogene, începând din nord, sunt următoarele:

a) Tundra, regiune polară, fără copaci, având vara slabă vegetație de baltă. Marginea ei de sud coincide aproximativ cu cercul polar de nord.

b) Taiga. Pământul nisipos produce până la 75% păduri virgine de pini, străbătute de râuri și lacuri. Marginea de sud începe cam la țărmul sudic al Lacului Ladoga, trece spre cel al Lacului Onega, peste Kazan, Magnitogorsk, spre Urali.

c) Regiunea împădurită, formează un puternic defileu între regiunea pădurilor de pini și stepă. Pădurea pe jumătate tăiată. Regiunea aceasta este variată și bogată în mlaștini. Marginea ei sudică trece dela Lemberg, peste Kiev, Tula, Pensa, spre cursul de sus al râului Karna, la sud-est de Kazan.

d) Regiunea stepei. Ea se mai numește și regiunea cernoziomului, a pământului negru. Ea e foarte diferită de regiunea de șes a Europei de Mijloc. A fost pe vremuri o vastă pășune, transformată cu timpul în regiune agricolă. E foarte fertilă și e străbătută de presiuni, așa zisele prăpăstii de stepă, fără râuri prea mari.

e) Regiunea semi-pustie, cu un perimetru de 250-400 km., în jurul Mării Caspice și al Lacului Aral.

Cu excepția acestei regiuni armata germană e stăpână pe părți întinse din toate celelalte.

Deosebirea dintre configurația solului, prelucrarea lui, dar și a oamenilor ce-l muncesc, e radicală când treci din Europa civilizată „dincolo". Odată trecută granița înspre Rusia Sovietică, ai impresia că te afli pe altă lume. Ai senzația că până și timpul trece cu încetineală de melc. Regiunile par triste, părăsite, lipsa de grupuri de copaci mai mari ți se pare neobișnuită, tot așa lipsa unor șosele, cum le cunoaștem din țările Europei Apusene sau de Mijloc.

Iată-ne în fața problemei principale a acestui imens spațiu:

Problema circulației. Acest spațiu care, începând cu Europa de mijloc se lărgește din ce în ce mai mult spre Răsărit, are din ce în ce mai puține căi de comunicație. 4/5 din toată rețeaua de căi ferate ale Rusiei sunt în partea ei europeană, care e însă numai cam 1/4 sau 1/5 din toată Uniunea Sovietică. Densitatea cea mai mare a căilor de comunicație se mărginește cu linia Arhanghelsk—Vologda — Voronej-Rostov. Uralii sunt străpunși de numai trei linii de cale ferată. Siberia de una singură. Distanța între șine e cu 89 mm. mai mare ca în restul Europei. În ținuturile ocupate ea a fost redusă la cea normală. Șoselele sunt tot atât de neîndestulătoare ca și căile ferate.

Drumurile pe apă nu sunt nici ele prea numeroase. Legăturile cele mai importante și mai bine întreținute sunt: Leningrad - Marea Albă; Leningrad - Moscova - Gorki-Astrachan, respectiv Rostov pe Don, ș. a.

Grânarul Uniunei Sovietice îl formează Ucraina și regiunile Volgei.

Bogățiile subsolului sunt nemăsurate. Găsim de toate: cărbune, minereuri de fier, metale prețioase, petrol. În regiunile cu astfel de bogății s'a desvoltat o industrie puternică. Cele mai însemnate centre de industrie sunt: cel din jurul Leningradului, al Moscovei, al munților Urali și cel sudic (pe Nipru și Don). Centrele petrolifere existente: Baku, Batum, Grosny — și unul în devenire: marginea de nord a Mării Caspice.

Fără aceste regiuni pline de imense bogății, întinderea nesfârșită a Rusiei nu ar putea juca un rol de mare putere. Densitatea populației scade, cu cât înaintăm spre Răsăritul acestui colos și odată cu ea, și valoarea spațiului.

Populația — un conglomerat bizar de rase, un amestec de 144 popoare. Conglomeratul populațiilor ce locuesc întinsele spații ale Rusiei e strâns centralizat în jurul Moscovei și condus de partidul comunist. În general, cam astfel s'ar compune amestecul de popoare din Rusia: Ruși mari 52%, Ucrainieni 19%, Ruteni albi 4%, popoare turcomane 10%, popoare finice 2%, popoare caucaziene 2,5%, germanici 0,6%, și 1,5% jidani. Germanii din URSS au fost în majoritate asasinați sau deportați. Jidanii dețin posturile cele mai bune, mai ales sunt comisari și oameni de încredere ai partidului.

„Paradisul muncitorilor"

Cum trebue să ne imaginăm „raiul muncitorilor și al țăranilor"? El e numai caricatura socialismului. Sărăcia e atotstăpână. Totuși s'a muncit din greu, peste tot! Câștigul muncii? Nimic pentru popor, totul pentru înarmare și pentru partidul comunist. Acest popor, ca să devină din nou un factor de valoare, sănătos, neînfricat, în ordinea Europei de mâine, trebue educat cu multă bunăvoință și răbdare.

DUCELE VĂZUT
DE UN MARE GAZETAR FRANCEZ

„Pariser Zeitung" publică sub semnătura „Doctorului E." un articol în care este preamărită opera Ducelui. Reproducem din acest articol:

„Oricât socialismul lui Mussolini l'ar fi mânat să fie pacifist, el a văzut însă în războiul mondial putința care ar fi îngăduit Italiei să se ridice la rangul de mare putere și de a crea un nou Imperiu Roman. În timp ce după război domnea haosul și totul pășea spre prăbușire, geniul său perspicace i-a îngăduit pentru a doua oară să utilizeze prilejul ca să împiedice ruina angajând mijloacele cele mai eficace de a remedia răul și de a înlătura haosul.

„Nici un alt om n'ar fi avut îndrăsneala să gândească în mijlocul infernului devorant și distrugător din acea vreme că totul putea fi făurit după alte tipare. Fiul fierarului a creat aceste tipare: Fasciile, de unde apoi și-a alcătuit batalioanele și legiunile sale.

„El a avut norocul să poată lucra cu un rege care și-a dat seama de necesitatea ceasului. Astfel nici un strop de sânge n'a curs pe străzile Romei. În această întâlnire a două mari inteligențe se manifestă un înalt sens politic.

„Opera lui Mussolini a avut prilejul să treacă prin proba focului de trei ori până acum: în trei războaie. Ducele a smuls Abisinia din pânza de păianjen a intrigelor englezе, și a trimis legiunile în Spania când a văzut că Moscova vrea să facă din această țară trambulina prin care să poată subjuga Europa. Ducele simte că Fascismul are afinități naturale cu National Socialismul și astfel în momentul critic nu ezită o clipă „să se angajeze până la fund cu țara prietenă".

„Totul s'a întâmplat după cum prevăzuse și prevestise el. Coridorul polonez: un focar de dezordine. Plata despăgubirilor de război: o absurditate. Germania trebuia să se înarmeze. Acest lucru se spunea în primăvara lui 1928. Cât de departe era de Stresemann și cât se apropia de Fuehrer încă din acea vreme.

„Ducele a continuat opera sa neobosită mai cu seamă pe planul intern și social. Ce ar fi făcut astăzi Italia, în acest moment al încercării, dacă — cum s'a întâmplat adesea în decursul istoriei sale — destinul nu i-ar fi dat un om de care avea nevoie în momentul hotărâtor? Considerat din acest punct de vedere, Mussolini ne apare ca un profet a cărui viziune vine dela reflexiune și nu dela o inspirație de vizionar. El acționează uneori din acel înalt instinct caracteristic oamenilor mari, dar în majoritatea cazurilor el urmează judecata sa, atât de lucidă. Dacă cineva ar spune că el a avut noroc, este de ajuns să i se amintească aceluia care gândește așa că vreme îndelungată numai omul cu mari însușiri poate avea noroc. Vreme de douăzeci de ani, de când durează acest „noroc" noi am trăit la Roma și în acest răstimp am văzut cum Ducele a dat țării o altă înfățișare, severă, bărbătească și mândră".

Minele de cărbuni din Anglia trecute sub controlul statului

LISABONA, 12 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Ministrul englez al combustibilului și al electricității a semnat un decret în baza căruia, începând de Luni, toate minele de cărbuni trec sub controlul statului.

PENTRU D-NII CORESPONDENȚI AI ZIARULUI «BASARABIA»

Următorii corespondenți ai ziarului „Basarabia", d-nii: Pavel Berezescu-Ismail; Petre Guciujna-Orhei; Nic. M. Constantinescu-Soroca; Dumitru Antohi-Cahul; C. V. Ursuleac-Bălți; Grațian Mărcuș-Cetatea Albă; D. Moraru-Siivna-Chilia Nouă; Constantin Stoian-Tg. Hâncești-Lăpușna; Mihail Mândrescu-Strășeni Lăpușna; Leonoid Vidrașcu-Odesa și B. Răduțan-Tighina, sunt rugați a ne trimite de îndată câte 2 (două) fotografii pentru confecționarea cărților de legitimație.

Fotografiile se vor trimite pe adresa: Secretariatul de Redacție al ziarului „Basarabia", Serv. Gazetelor din Ministerul Propagandei Naționale, str. Sărindar 5-7-9, București I.

Ceilalți domni corespondenți sunt invitați a-și preciza situația, întrucât lipsa d-lor de activitate urmează să atragă după sine anularea angajamentului de reprezentanți ai ziarului nostru.

«ÎNFRÂNGERILE PRIN PROCURĂ» ALE ANGLIEI

MILANO, 12 (Rador). — Veștile rele, care sosesc în Anglia de pe frontul sovietic, preocupă în gradul cel mai înalt opinia publică engleză — scrie „Corriere della Sera" într'un articol intitulat „Înfrângeri prin procură".

Anglia — scrie ziarul citat — este bătută acolo unde era sigură că va câștiga prin sistemul ei favorit, care este sistemul de a împinge pe alții în foc pentru ea. Faptul acesta pricinuește englezilor o decepție amară.

Mai departe, ziarul pune în relief motivele pentru care Anglia a suferit această serie neîntreruptă de „înfrângeri prin procură". In războaiele din trecut, Anglia lăsa aliaților săi grija de a-și vărsa sângele și de a-și risipi forțele, dar ea arunca în balanță greutatea sdrobitoare a superiorității sale navale. Stăpânirea mărilor îi îngăduia Angliei să adopte o strategie de odihnă și de siguranță și să lupte pe continente cu armele altora. Această stăpânire a mărilor nu mai există astăzi; ea aparține unui trecut înmormântat pe vecie.

Iată de ce epoca „victoriilor prin procură" s'a încheiat. Încredințând servitorilor săi înarmați de pe continent apărarea intereselor sale, Anglia primește tot atâtea lovituri câte țări sunt învinse de puterile Axei. In momentul de față, Anglia este bătută rău de tot pe Don, după cum a fost bătută pe Vistula, pe Rin, în Oceanul Pacific și pe Fluviul Galben.

IMPERIALISMUL ROMÂN ȘI CEL BRITANIC

Italia când a fost chemată în Aprilie 1939, a întins cu generozitate mâna Albaniei și n'a căutat nici o clipă să facă din unirea italo-albaneză o unitate politică inspirată de cele două modele de administrație imperială consacrate de istorie: cel englez și cel francez. Ar fi fost foarte simplu să se copieze sau unul sau altul din ele. Primul constă, după cum toată lumea știe, în simpla exploatare a bogățiilor locale în detrimentul populației băștinașe care este părăsită ei însuși și uneori chiar desordinei. Cel de al doilea se rezumă la o anexare pur și simplu după care urmează o nivelare după etalonul metropolei, într'o ștergere a oricărei fizionomii naționale, limbă, obiceiuri, administrație internă, într'o reducere a țării la poziția de supusenie și de provincie metropolitană.

Italia a urmat un sistem al său și nu a fost nici o clipă tentată să guverneze direct, care este mijlocul cel mai ușor, dar și cel mai neomenos de a guverna. Italia și-a găsit pildă în Roma cezarilor și în republicile marinărești ale Genovei și Veneției. Era simplu ca să se anexeze Albania și să se potolească spiritele cu jandarmii. Dar această „metodă" ar fi costat mai mult atunci când s'ar fi vrut să se convingă albanezii că Italia caută „o colaborare"; dar ar fi cerut mult mai cu seamă când urma a se convingă opinia publică europeană că dincolo de naționalism, și ca o urmare a lor, există o posibilitate de înțelegere între diferitele popoare în cadrul unui organism superior imperial. Astfel enunțată formula ar fi fost lipsită de sens. Dar tocmai faptul că această formulă este lipsită de sens și că a fost enunțată numai pe hârtie ne-a dus la războiul de astăzi.

La Roma, în 1939, s'a înțeles acest lucru anticipându-se vremurile: că mergând în Albania, Italia nu ocupă o provincie străină, ci oferea Albaniei să participe la o organizație imperială de solidaritate europeană. Colaborarea este acum un fapt viu dat fiindcă guvernul care are în mână cârma Albaniei nu este format de italieni ci de albanezi. Mai mult chiar, de naționaliștii albanezi. Experiența a izbutit pentru că ordinea internă este menținută de prefecți, de questori, de tribunale, de jandarmi albanezi. Experiența funcționează pentru că Locotenența nu tolerează, ci stimulează cu toate mijloacele dragostea față de patria albaneză. In chipul acesta Albania a putut să reînoiască continuu aristocrația reprezentanților ei, care au putut să ajungă la o deplinătate care poate duce la posturi de răspundere și de autoguvernare. Italia a știut că problema fundamentală este problema omului, a respectului omului și a tuturor valorilor care-i definește ca atare.

Forțele japoneze au ocupat ultimul port la dispoziția guvernului din Ciungking

TOKIO, 13 (Ep). — Din știrile oficiale ale comandamentului suprem al forțelor combatante japoneze din China reese că ultimul port care se mai afla la dispoziția guvernului din Ciungking a fost ocupat în noaptea spre Duminică. Cucerirea portului s'a făcut în colaborare cu forțele combatante terestre și maritime. Portul servea mai ales la aprovizionarea cu alimente a trupelor ciungkinghiste cari luptau în Cekiang.

CONSUMUL CORNELIU MIHĂILESCU
Chișinău, str Alexandru cel Bun No 128 (Colț cu str Gl Broșteanu) Tel. 348
Servește onorata clientelă cu:
MĂRFURI de prima calitate
MĂRFURI cu prețuri care nu cunosc concurența
MĂRFURI aduse direct dela sursă ca reprezentant al celor mai mari importatori mari depozitari și al celor mai mari fabrici alimentare
ASORTIMENT complet pentru magazinele de Coloniale restaurante și cârciumi
DEPOZIT permanent de ape minerale Articole de băcănie delicatese și Coloniale
Prețuri speciale de En-gros mai eftin decât pe ori ce piață. Convingeți-vă vizitându-ne magazinul.

Locotenent Colonel
Dr. Stamatiu
ȘEFUL SPITALULUI MILITAR
a reluat consultațiile
BOLI INTERNE, OPERAȚIUNI CHIRURGICALE ȘI FEMEI
Operează și particulari la Spitalul Militar contra taxe legale
Consultațiuni 3—5 p. m.
STRADA GENERAL BROȘTEANU 47
lângă Turnul de apă

„GEAMUL BASARABEAN"
I. BUGULESCU
Telefon 78 Chișinău I. G. Duca 36
aprovizionându-se direct din fabrici, vă oferă cu prețurile cele mai eftine ce desfid orice concurență: Articole de menaj, Porțelanuri, Sticlărie, Săpun de rufe și toaletă, Vopsele de proveniență germană și Geamuri de orice dimensiune și grosime vinzând livra orice cantități. (605)

AVOCAT
MAIOR
Gheorghe T. Bonciu
fost Prim-Comisar Regal al Basarabiei
s'a mutat în str. Mareie Voevod Mihai (f. str. Inzov) No. 13, Chișinău

DUMITRU UDRIȘTE
FABRICA de VAR-GHIDIGHICI
Deschizându-se cu începere dela 1 Iulie 1942, furnizează clientelei sale orice cantități de VAR de cea mai bună calitate cu en-gros și en-detail.
Distribuția se face atât la sediul fabricei lângă stația Ghidighici cât și la Depozitul din CHIȘINĂU, STR. CAROL SCHMIDT, 36. (723)

NICOLAE N. DUDUICA
Fost Procuror de Curte de Apel
AVOCAT
s'a mutat în strada General Berthelot No. 73, Chișinău
Consultații 2—6 p. m.

ATENȚIUNE
FRIZERIA ȘI COAFOR, FOSTĂ IANOVICI
S'A REDESCHIS în strada Mihai Eminescu Nr. 9, între str. Mihai Viteazul și str. General Broșteanu, Chișinău, cu vechi lucrători rutinați
SE EXECUTĂ ONDULAȚIA PERMANENTĂ PRIN CURENT ELECTRIC

AVIZ Viticultorilor!
Au sosit stropitori de vie sistem „VERMOREL"
MAGAZINUL LEONIDA SONEA (697)
Chișinău, str. Mareșal Badoglio, No. 30. (Fostă strada Armeană)

DOCTOR
A. MELEȘCOV
consultă pentru:
BOLI INTERNE, DE PIELE, VENERICE, SIFILIS
între orele 8-10 dim., 1-2 și 4-8 jum. p. m.
Chișinău, Str. General Berthelot 94
fostă str. Leovei 94, colț cu str. Cuza Vodă

CONSTANTIN BRAGA
AVOCAT
Chișinău
str General Berthelot, 49

Dr. Petre I. Filatov
Specialist în chirurgie și boli de femei
Str. Eliade Rădulescu, 63 (între str. Mihai Viteazul și str. General Broșteanu)
Consultații dela ora 3-5 p. m.
CHIȘINĂU

DOCTOR
BUDESCU VLADIMIR
Boli venerice, sifilis și interne
Consultații: orele 12—2 și 6—8 p. m.
CHIȘINĂU
str. Iașilor No. 36

DOCTOR
Ioan Crușoveanu
BOLI INTERNE, FEMEI, VENERICE și SIFILIS
Consultații: 7—9 și 1—3 p. m.
CHIȘINĂU
Str. Ștefan cel Mare Nr. 128
(Nr. 568)

DOCTOR
E. Coșiț-Fazlă
BOLI INTERNE
SPECIAL. BOLI DE PLĂMÂNI
Consult 9—11 și 4—6 p. m.
639 Chișinău
Str. Cuza-Vodă No. 11

AVOCAT
EUGENIA CRUȘEVAN
BIUROUL, AVOCATURA și NOTARIAT, PENSIUNI
Consultații ora 5—7 p. m.
str. Mărăști Nr. 2 (fost Vartolomei)
Chișinău (632)

Doctor în Medicină
D. KOTSOVSKY
boli nervoase și sexuale
Chișinău, str. Unirii 20
Consultații: orele 8-11 și 5—7

MICA PUBLICITATE

LIMBILE Germană, Franceză și Italiană predau conversație liberă pentru adulți, școlari și copii. Prepar pentru Bacalaureat, corijențe și materia de curs secundar. Posed o experiență îndelungată și cunoașterea temeinică a programelor oficiale. Aplic o metodă rapidă și eficace. A se informa între orele 8-12, afară de Sâmbătă și Duminică. Str. Alexandru cel Bun Nr. 48, apart. Nr. 1. (671)

AVÂND toate actele pentru înregistrarea unei firme, caut asociat cu capital. Adresa la ziar. (304)

DE ÎNCHIRIAT apartamente libere, în stare bună, câte 2—3 camere cu bucătărie. Bălcescu 11, o stradă mai jos de biserica Sf. Vineri, Chișinău. (758)

IMPORTANT
CAUT UN ASOCIAT cu capital 1 — 2 MILIOANE LEI pentru afacere rentabilă și cu ușurință de condus. Adresa la ziar.

CU OCAZIA plecării, se vinde mobilă și diferite obiecte casnice. Chișinău, str. Regele Ferdinand I No. 109 în curte, apart. 2. (692)

DAU UNUI PENSIONAR în arendă casa compusă din 10 apartamente. Condiții convenabile. Bălcescu 11, mai jos de biserica Sf. Vineri, Chișinău (759)

MĂ ASOCIEZ la orice întreprindere comercială sau industrială cu 500.000 lei. Oferte la ziar. R. (756)

PIERDUT diploma de bacalaureat eliberată de Liceul „Alexandru Donici" din Chișinău la 2 Octombrie 1937, cu No. 397 pe numele: Iacubovschi Alexandru. O declar nulă și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla. (757)

ULTIMA ORA

COMUNICAT GERMAN

DIVIZII DE INFANTERIE GERMANE ŞI ALIATE CONTINUĂ URMĂRIREA INAMICULUI IN RETRAGERE IN SECTORUL DE SUD AL FRONTULUI RĂSĂRITEAN

BERLIN, 13 (Rador). — Dela marele cartier general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane transmite Duminică următorul comunicat:

In sectorul sudic al frontului răsăritean, formaţiuni rapide şi secţii mobile ale diviziilor de infanterie au continuat urmărirea neîncetată a inamicului ce se retrage.

Rezistenţe locale au fost frânte pretutindeni.

La Rostov şi în mai multe porturi de pe coasta Caucazului au fost bombardate instalaţii importante din punctul de vedere al războiului.

*

Atacuri de degajare ale inamicului la nordvest de Voronej nu au reuşit nici în cursul zilei de eri. In colaborare cu aviaţia, au fost nimicite cu acest prilej 63 tancuri inamice.

In zona de la nord şi nordvest de Orel inamicul şi-a repetat atacurile cu puternice forţe de infanterie şi tancuri.

In lupte înverşunate, cu sprijinul plin de efect al aviaţiei, ele au fost risipite.

Pe frontul Volcov, atacuri inamice au dat greş, cu pierderi mari pentru duşman.

Aviaţia sovietică a pierdut în cursul zilei de eri 74 avioane. Sunt date lipsă 6 avioane proprii.

In Egipt continuă luptele grele în poziţia El Alamein. Formaţiuni de avioane de luptă şi de bombardament în picaj au atacat poziţiile britanice şi formaţiuni de autovehicule cu bombe de calibru greu şi cel mai greu. Ele au pricinuit inamicului mari pagube.

In luptele aeriene, aviatorii germani şi italieni au doborît 14 avioane inamice.

Pe insula Malta au fost bombardate baze aeriene britanice.

Iar largul coastei de sud a Angliei, avioane uşoare de luptă au scufundat două distrugătoare dintr'o formaţie de vase de războI inamice.

In cursul nopţii de Sâmbătă spre Duminică, aviaţia a aruncat bombe de calibrul cel mai greu asupra unor obiective importante din punct de vedere militar de pe coasta răsăriteană britanică.

In partea de sud a canalului St George, în cursul unui atac dat împotriva unui convoi inamic, a fost avariat prin bombe un cargobot.

După un atac de hărţuire ce nu a avut nici un efect împotriva oraşului Flensburg, în cursul serii de Sâmbătă, câteva avioane de bombardament britanice au sburat în noaptea de Sâmbătă spre Duminică în regiunea Danzigului. Bombe explozive şi incendiare au produs pagube materiale şi la clădiri în cartierele de locuinţe ale oraşului Danzig.

Intr'un spital ce a fost distrus, şi-au găsit moartea numeroşi copii.

Patru din avioanele cari au dat atacul au fost doborîte.

După cum s'a anunţat printr'un comunicat special, submarinele germane au scufundat în Aatlantic şi în largul coastei americane 18 vase de comerţ inamice, cu o deplasare totală de 116.000 tone.

Un alt vas, de 7.000 tone, a fost avariat de o torpilă.

Trei vase de comerţ cu pânze au fost scufundate de artilerie.

Cu aceasta, tonajul de comerţ inamic scufundat de la 1 Iulie pe teatrele de războI din Atlantic, din Oceanul Ingheţat de Nord şi din Mediterana de către submarinele germane, se ridică la 34 vase cu o deplasare totală de 225.900 tone, ceeace înseamnă o lovitură grea, dată aprovizionării inamicului pe toate fronturile.

SITUAŢIA DISPERATĂ A NAVIGAŢIEI COMERCIALE ANGLO-SAXONE

GENEVA, 12 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

„Daily Express" atrage atenţia asupra situaţiei disperate a navigaţiei comerciale a aliaţilor.

Ziarul scrie că azi există pentru aliaţi numai o singură problemă de primul ordin, şi aceasta este vapoare, vapoare şi iară vapoare.

Nu se mai poate să nu se ţină seama de numărul imens de vase scufundate. Disproporţia ce exista între numărul vaselor scufundate şi acel al vaselor construite devine tot mai mare şi ea duce la o criză ce depăşeşte, în tărie şi pericol, orice s'a abătut asupra aliaţilor în cursul acestui răsboi.

O NOUĂ BIRUINŢĂ A SUBMARINELOR GERMANE

Alte 18 vapoare de comerţ americane scufundate

BERLIN, 12 (Rador). Comunicat special. — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

Submarine germane au scufundat în Atlantic şi în largul coastei americane, 18 vapoare de comerţ inamice, cu o deplasare totală de 116.000 de tone.

Un alt vapor de 7.000 de tone a fost avariat de o torpilă.

Trei vase de comerţ cu pânze au fost scufundate de artilerie.

Cu aceasta tonajul de comerţ inamic, scufundat dela 1 Iulie pe teatrele de războI din Atlantic, din Oceanul Ingheţat şi din Mediterana de către submarinele germane, se ridică la 34 vagoare cu o deplasare totală de 225.900 de tone, ceeace înseamnă o lovitură grea dată aprovizionării inamicului de pe toate fronturile.

TRUPELE MAREŞALULUI TIMOŞENKO AU SUFERIT LOVITURI NIMICITOARE

Sovietele nu mai dispun de spaţii de retragere

GENEVA, 13 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

„Daily Telegraph" scrie că Uniunea Sovietelor suferă în prezent foarte mult de pe urma presiunii militare exercitate de germani, după care spune că cercurile sovietice nu recunosc deocamdată pierderea Voronejului dar se poate admite cu bună dreptate că oraşul a căzut totuşi.

Ofensiva germană s'a transformat treptat dar sigur într'un marş de înaintare pe un front larg, în cursul căruia trupele mareşalului Timoşenko au suferit lovituri nu numai grele, dar şi nimicitoare.

Sovieticii au fost respinşi sute de mile în adâncime pe o lărgime de front de asemenea de mai multe sute de mile, în mai puţin de 14 zile.

Aceasta înseamnă că sovieticii au pierdut numai aci teritorii pe cari, în actualele împrejurări, nu mai erau în măsură să le piardă.

Uniunea Sovietelor, subliniază ziarul englez, nu mai dispune de spaţii largi în spatele său, spaţii atât de potrivite pentru retrageri, aşa cum dispunea la începutul războiului, în cursul anului trecut.

COMUNICAT ITALIAN

LUPTE APRIGE IN SECTORUL DE COASTĂ DELA EL ALAMEIN

ROMA 12 (Rador). — Comunicatul oficial No. 775, publicat de cartierul general al forţelor armate italiene are următorul cuprins:

Atacurile repetate ale adversarului în sectorul de coastă al poziţiei El Alemein au prilejuit eri lupte aprige, care sunt încă în curs.

Presiunea inamică, sprijinită de maşini blindate, a fost zăgăzuită şi 12 care de asalt de model greu au fost distruse.

Aviaţia a luat o parte activă la bătălie, bombardând şi mitraliind trupele inamice. 14 avioane britanice au fost doborâte de avioanele de vânătoare ale Axei.

Acţiunile de bombardament contra insulei Malta au fost continuate. Formaţiunile italo-germane au lovit instalaţiile de pe aerodromurile Halfari, Venezia şi Nicabba, pricinuind aviaţiei britanice pierderea a 6 aparate.

Avioane engleze au aruncat noaptea trecută câteva bombe în împrejurimile localităţii Caltanisetta. Nu se semnalează nicio stricăciune.

Preşedintele Hacha a împlinit 70 de ani

PRAGA 12 (Rador). — Corespondentul Agenţiei DNB transmite:

Astăzi, Duminică 12 Iulie, d. dr. Emil Hacha, preşedintele statului Protectoratului Boemiei şi Moraviei, împlineşte 70 de ani.

După catastrofa naţională provocată de politica lui Eduard Beneş în toamna anului 1938, d-rul Hacha a fost ales în unanimitate, la 30 Noembrie 1938, ca preşedinte al republicei cehoslovace.

Când statul cehoslovac s'a desmembrat din cauza politicei lui Beneş, care fugise în străinătate neîndrăznind să mai dea ochii cu poporul său, d-rul Hacha a cerut pentru acest popor protecţia Reichului, având pentru această, cerere asentimentul guvernului din Praga, conform constituţiei.

UN AN DE PRODIGIOASĂ ACTIVITATE A RADIO-EMIŢĂTORULUI CLANDESTIN „PENTRU RUSIA"

Comunicatul festiv din 1 Iulie 1942

(Serviciul special al ziarului „Basarabia")

BUCUREŞTI, 13 Iulie.—Postul clandestin de radio „Pentru Rusia" a transmis în ziua de 1 Iulie 1942 un comunicat festiv cu următorul cuprins:

„Acum un an, la 1 Iulie 1941, postul nostru de radio şi-a început activitatea. Acum un an, pentru întâia oară pe meleagurile U. R. S. S.-ului şi pe întinsul întregii lumi, a răsunat cuvântul liber al adevărului.

De atunci, în fiecare zi, cu toate greutăţile extraordinare şi jertfele depuse, ne-am îndeplinit datoria faţă de patrie şi ne-am continuat munca ce s'a rezumat în lupta cu blestematul duşman al poporului rusesc: — puterea stalinistă.

Cuvântul nostru a fost cuvântul adevărului. In cursul acestui an postul nostru de radio a transmis mai mult de 4000 de comunicate adevărate de pe front şi despre situaţia din Uniunea Sovietică. Aceste comunicate oglindeau realitatea sumbră a prăbuşirei Rusiei, desvăluiau distrugerile şi înfrângerile provocate de puterea desmăţată a lui Stalin, descopereau terorile şi foametea. In acelaş timp comunicatele noastre vorbeau despre ura din ce în ce mai crescândă a poporului rus faţă de acest regim stalinist, despre lupta poporului contra lui şi despre victoriile în această luptă.

In cazuri excepţionale am transmis ordine partizanilor antistalinişti, grupărilor înarmate anti-staliniste.

Aceste cifre destul de mari, — 4000 comunicate şi 1000 de articole şi note — ce concretizează munca noastră clandestină, îşi pierd orice strălucire în faţa acelor rezultate ce nu pot fi exprimate prin statistică.

Aceste rezultate ale muncii noastre constau în aceea că noi am anunţat în mod deschis nu numai poporului rus, ci şi întregii lumi, că poporul rus şi regimul stalinist sunt două lucruri ce se contrazic şi se duşmănesc de moarte unul pe altul.

In multe inimi am turnat nădejdi pentru un viitor strălucit, în multe inimi am aprins flacărea sfântă a luptei împotriva asupritorilor stalinişti.

Zeci de mii de fii credincioşi ai patriei noastre s'au şi înregimentat în lupta cu satanicul regim stalinist mulţumită muncii noastre de fiecare zi, mulţumită cuvântului nostru liber al adevărului.

Pe mulţi, căzuţi în mrejele frazeologiei bolşevice i-am obligat să cadă pe gânduri, să-şi pună în cumpănă convingerile şi să renunţe la ele.

In cugetele multora, străbătute de ideile bolşevice, noi am presărat sămânţa îndoelilor, care astăzi îi chinueşte, iar în toţi acei ce n'au putut să renunţe la activitatea lor criminală, care e prea mult legată cu regimul stalinist, noi am izbutit să le punem în faţa ochilor răzbunarea din ce în ce mai evidentă a poporului. Zeci de reprezentanţi de vază ai regimului stalinist, sute de partizani de franctirori au plătit cu viaţa pentru acele motive pe care noi le-am înfăţişat în timp. Toţi colaboratorii noştri credincioşi clandestini, necunoscându-ne nici personal şi nici locul unde ne aflăm, ne-au adus preţioase ştiri despre rezultatele activităţii lor.

Din toate părţile ne vin mii de mulţumiri, care ne îndeamnă să continuăm munca şi care ne mărturisesc o mângâietoare solidaritate şi făgăduesc să ne ofere toate puterile în lupta contra bolşevismului.

Glasul nostru răsună în stâncile Caucazului şi în subteranele Murmanskului, el se aude şi în taiga siberiană şi în Kolhida îngheţată, el găseşte pretutindenea ascultători. Nici câmpurile minate, nici reţelele de sârmă ghimpată, nici şanţurile anticar şi respiraţia morţii de pe frontul dela Marea Albă până la Marea Neagră, nici detaşamentele N.K.V.D.-iste, nimic nu-l vor putea opri. Pentru el, ca şi pentru orice adevăr, nu există graniţă şi toţi cei ce stau liniştiţi în adăposturile Moscovei, în cele dela Kujbişev şi dela Londra şi în fotoliile pluşate dela New-York, deasemenea îl aud şi ştiu că nu le-a mai rămas mult să guverneze. Ei ştiu că poporul rus se trezeşte, aude cum răsună glasul libertăţii lui. Ei înţeleg că e aproape ceasul când tot poporul rus îşi va spune cuvântul său, care pentru Rusia va însemna viaţă, iar pentru ei, moartea".

Acest comunicat a fost difuzat de mai multe ori fiind acompaniat de marşuri eroice.

INTREVEDERE INTRE D. SARACIOGLU ŞI ŞEFUL STATULUI MAJOR TURC

ANKARA, 13 (Rador). — Corespondentul Agenţiei DNB transmite:

D. Saracioglu, noul preşedinte de consiliu al Turciei, a primit mai multe personalităţi, printre care pe şeful statului major şi pe supleantul său, cu care a avut schimburi de vederi.

Se crede că d. Saracioglu va rămâne la Ankara până la sfârşitul lunei Iulie.

Marea adunare naţională se va întruni la 3 August, pentru a rezolva afacerile curente. Cu acest prilej, noul guvern Saracioglu se va prezenta în faţa Parlamentului.

STABILIZARE IN POLITICA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A TURCIEI

Semnificaţia constituirei guvernului desub preşidenţia d-lui Saracioglu

ANKARA, 13 (Rador). — Corespondentul Agenţiei STEFANI transmite:

Comentând numirea ministrului afacerilor străine Saracioglu ca preşedinte al consiliului, ziarul ULIS subliniază că acesată numire va fi desigur privită în mod favorabil în străinătate, deoarece guvernul de sub conducerea lui înseamnează: stabilizarea în politica internă şi externă a Turciei.

Ziarul TASVIRI EFKAR afirmă că cea mai grea problemă pe care va trebui să o înfrunte d. Saracioglu este problema aprovizionării şi primul serviciu ce el va trebui să-l facă naţiunii, va fi reglementarea diferitelor chestiuni în legătură cu această problemă.

TURCIA SE GĂSEŞTE LA O RĂSCRUCE HOTĂRÂTOARE A ISTORIEI EI

ANKARA, 12. (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB. transmite:

D. Atay scrie în „Ulus" că este inutil să se sublinieze că politica noului guvern va fi continuarea neschimată a politicii naţionale a Turciei, atât în interiorul ţării cât şi în afară. Poporul turc se va strânge în jurul noului guvern în acelaşi spirit de uniune ca şi în trecut.

Criza adusă de răsboi ar putea avea în interiorul ţării forme şi mai severe, continuă d. Atay, cerând de la poporul turc noi sacrificii. Desfăşurarea răsboiului, care nu poate fi prevăzută, impune Turciei datoria de a nu se încrede în nimeni decât numai în sine.

Istoria lumii a ajuns la o răscruce şi aceasta înseamnă că şi Turcia se găseşte la o răscruce hotărâtoare istoriei ei.

U.R.S.S. VIOLEAZĂ NEUTRALITATEA SUEDIEI

STOCKHOLM, 12 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

In legătură cu desminţirea prin care Moscova tăgădueşte că scufundarea recentă a mai multor vase suedeze în apele teritoriale ale Suediei ar fi fost efectuată de submarine sovietice, ministerul de externe al Suediei a publicat o declaraţie în care, după ce constată că s'a dovedit până la evidenţă provenienţa sovietică a torpilelor, ajunge la următoarea concluzie:

Se prea poate ca Moscova, nemai având contact cu submarinele sale din Marea Baltică, să nu aibă cunoştinţă de activitatea acestor submarine, care violează neutralitatea Suediei. Tocmai de aceea, pentru a pune lucrurile complet la punct şi pentru a împedica repetarea unor asemenea cazuri, sunt acum în curs negocieri diplomatice, iar măsurile militare pentru ocrotirea navigaţiei suedeze au fost întărite.

*

STOCKHOLM, 13 (Rador). — Corespondentul Agenţiei „Stefani" comunică:

Intr'un discurs rostit de ministrul apărării naţionale, d. Skoeld, vorbind despre violarea neutralităţii suedeze a spus:

„Până acum ne-am abţinut de a trage împotriva avioanelor străine cari sboară deasupra teritoriului nostru căci, mai totdeauna, era vorba de avioane ce pierduseră direcţia. Lucrurile însă stau altfel când e vorba de submarine care ameninţă căile noastre de comunicaţie navală. In acest caz, avem datoria de a apăra cu armele marea noastră".

PANICĂ LA MOSCOVA

PROVOCATĂ DE RAPIDA INAINTARE GERMANĂ

STOCKHOLM, 13 (Rador). — Corespondentul Agenţiei „Stefani" transmite:

Ştiri sosite din Moscova semnalează că cercurile militare sovietice sunt foarte alarmate în urma desfăşurării pe care a luat-o ofensiva germană.

Aceste cercuri se tem că ocuparea eventuală a oraşului Lisiciansk, situat între Harkow şi Rostov ar constitui o gravă ameninţare pentru armata mareşalului Timoşenko.

Această armată spera să formeze un intrând în frontul de atac german, paralizând astfel complet înaintarea adversarului.

Actualmente, armata mareşalului Timoşenko riscă să fie prinsă pe la spate.

Cercurile sovietice competente socotesc că situaţia actuală este cea mai gravă dela începutul războiului.

TRUPE CANADIENE IN EGIPT

SOFIA, 13 (Ep).— Din ştiri sosite aici reese că au sosit în Egipt un contingent de trupe canadiene, care va pleca pe front pentru întărirea celorlalte trupe. Până acum trupele canadiene nu au luat parte la luptele dela El-Alamein. Canadienii activează doar ca piloţi ai viaţiei engleze.

Tipografia „Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice DACIA TRAIANĂ", Bucureşti, Str. Sărindar 5-7-9 — Inmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerţului Bucureşti. Tipărită la 13.VII.942